

ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီး
နောက်ဆက်တွဲဖြစ်ပေါ်သောပြဿနာများ

**Adverse Events Following
Immunization(AEFI)**

Guideline for Basic Health Staff

အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများအတွက်
လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ			စာမျက်နှာ
၁။	ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ		၁
၂။	ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ ရှင်းလင်းချက်		၁
		ကာကွယ်ဆေးတွင် ပါဝင်သောပစ္စည်းနှင့် ဆက်နွယ်သော နောက်ဆက်တွဲပြဿနာ (AEFI due to vaccine products)	၂
(၂-က)	၂။ (က-၁)	အများအားဖြင့် တွေ့ကြုံရလေ့ရှိသည့် သာမန်ကာကွယ်ဆေးတုံ့ပြန်မှုများ (Common minor vaccine reactions)	၃
	၂။ (က-၂)	ရှားပါးစွာတွေ့ကြုံရတတ်သည့် ပြင်းထန်သော ကာကွယ်ဆေးတုံ့ပြန်မှုများ (Uncommon serious vaccine reactions)	၅
(၂-ခ)	ကာကွယ်ဆေး၏ အရည်အသွေးနှင့် ဆက်နွယ်သောနောက်ဆက်တွဲပြဿနာ (AEFI due to vaccine quality)		၁၀
(၂-ဂ)	ကာကွယ်ဆေးထိုးသောလုပ်ငန်းအမှားအယွင်းများကြောင့် ဖြစ်ပွားရသော ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ (AEFI due to Immunization Related Errors)		၁၀
(၂-ဃ)	ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးခြင်းကို စိုးရိမ်ကြောင့်ကြခြင်းနှင့်ဆက်နွယ်သော ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံ တိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာ (AEFI due to anxiety-related reactions)		၁၆
(၂-င)	ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးနှင့် တိုက်ဆိုင်ကြုံကြိုက်၍ ဖြစ်ပေါ်သောနောက်ဆက်တွဲပြဿနာ (AEFI due to co-incidental events)		၁၆
(၂-စ)	အကျိုးအကြောင်းမသိသော ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီးနောက်ဆက်တွဲပြဿနာ (AEFI due to unknown cause)		၁၇
၃။	ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ အစုလိုက်ဖြစ်ပွားမှု (AEFI cluster)		၁၈
၄။	ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာအကြောင်းအရင်းအား ယေဘုယျသုံးသပ်နိုင်သော အချက်အလက်များ		၁၈
၅။	AEFI ဖြစ်ပွားမှု သတင်းပို့အစီရင်ခံခြင်း		၁၈
	၁။	ချက်ချင်းသတင်းပေးပို့ခြင်း	၁၉
	၂။	လစဉ်စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရောဂါများပေါင်းစည်းသတင်းပေးပို့ခြင်း	၂၀
၆။	ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများအား စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း		၂၁
၇။	ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းလုပ်ငန်း (AEFI Surveillance)		၂၃
၈။	AEFI စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းလုပ်ငန်းနှင့် ကာကွယ်ခြင်းလုပ်ငန်းများတွင် အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း အသီးသီး၏ တာဝန်များ		၂၄
	၁။	သားဖွားဆရာမ	၂၄
	၂။	ကျန်းမာရေးကြီးကြပ်(၂)	၂၆
	၃။	ကျန်းမာရေးမှူး / အမျိုးသမီးကျန်းမာရေးဆရာမ	၂၆

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၉။	ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်သူလူထုအား ဆက်သွယ် ပြောကြားခြင်း	၂၇
၁၀။	နောက်ဆက်တွဲပုံစံ-၁	၂၈
၁၁။	နောက်ဆက်တွဲပုံစံ-၂	၃၁

၁။ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ

ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာဆိုသည်မှာ -

ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီးနောက် ပေါ်ပေါက်လာသော “မလိုလားအပ်သည့် ကျန်းမာရေး ပြဿနာ” တစ်ခုဖြစ်ပြီး ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းနှင့် အကြောင်းအကျိုးဆက်နွှယ်မှုရှိနေရမည်ဟု မဆိုလိုပါ။

“မလိုလားအပ်သည့် ကျန်းမာရေးပြဿနာ” ဆိုသည်မှာ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီးနောက် စမ်းသပ်တွေ့ရှိမှု (Sign)နှင့် ပုံမှန်မဟုတ်သော ဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်တွေ့ရှိမှု (Abnormal Laboratory Finding)၊ ခံစားရသောလက္ခဏာ (Symptom) (သို့မဟုတ်) ရောဂါဖြစ်နိုင်သည်။

၂။ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာ အမျိုးအစားများကို ရှင်းလင်းချက်

စဉ်	နောက်ဆက်တွဲပြဿနာအမျိုးအစား	အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်
(က)	ကာကွယ်ဆေးတွင် ပါဝင်သောပစ္စည်းနှင့် ဆက်နွှယ်သောပြဿနာ	ကာကွယ်ဆေးတွင် ပါဝင်သော တစ်ခု (သို့မဟုတ်) တစ်ခုထက်ပိုသောပစ္စည်းများ၊ ပင်ကိုသဘောသဘာဝကြောင့် ဖြစ်တတ်သော နောက်ဆက်တွဲပြဿနာဖြစ်ပေါ်ခြင်း။
(ခ)	ကာကွယ်ဆေး၏ အရည်အသွေးနှင့် ဆက်နွှယ်သောပြဿနာ	ကာကွယ်ဆေးထုတ်လုပ်ရာ၌ ကာကွယ်ဆေး (သို့မဟုတ်) ကာကွယ်ဆေးထိုးသော ကိရိယာများတွင်ပါဝင်သည့် တစ်ခု (သို့မဟုတ်) တစ်ခုထက်ပိုသော ပစ္စည်းများ၏ အရည်အသွေး ချွတ်ယွင်းချက်များကြောင့် ဖြစ်တတ်သော နောက်ဆက်တွဲ ပြဿနာဖြစ်ပေါ်ခြင်း။
(ဂ)	ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးသော လုပ်ငန်းအမှားအယွင်းများနှင့် ဆက်နွှယ်သောပြဿနာ	ကာကွယ်ဆေးသယ်ယူခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်း၊ ကိုင်တွယ်ခြင်း၊ ဖျော်စပ်ခြင်း၊ ထိုးနှံခြင်းလုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်တွင် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူတစ်ဦးဦးက လွဲမှားသော၊ မဆီလျော်သောနည်းလမ်းဖြင့် လုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ဖြစ်တတ်သော နောက်ဆက်တွဲ ပြဿနာဖြစ်ပေါ်ခြင်း။
(ဃ)	ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးခြင်းကို စိုးရိမ်ကြောင့်ကြခြင်းနှင့် ဆက်နွှယ်သော ပြဿနာ	ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံ / တိုက်ကျွေးခြင်းကို စိုးရိမ်ကြောင့်ကြခြင်း၊ နာကျင်မည်ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်တတ်သော နောက်ဆက်တွဲ ပြဿနာ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း။
(င)	တိုက်ဆိုင်ကြုံကြိုက်သောဖြစ်ရပ်နှင့် ဆက်နွှယ်သောပြဿနာ	အထက်ဖော်ပြပါ(က)(ခ)(ဂ)နှင့် (ဃ) ဖော်ပြထားသော အကြောင်းများကြောင့် မဟုတ်ဘဲ အခြားအကြောင်းတစ်ခုခု ကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသော ကျန်းမာရေးပြဿနာနှင့် တိုက်ဆိုင်၍ ဖြစ်တတ်သော နောက်ဆက်တွဲပြဿနာဖြစ်ပေါ်ခြင်း။
(စ)	အကျိုးအကြောင်းမသိသောဖြစ်ရပ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာ ဖြစ်ပေါ်သော်လည်း အထက်ပါအကြောင်းများနှင့် ဆက်နွှယ်မှု မရှိဘဲ မည်သည့်အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သည်ကို တပ်အပ်မပြောနိုင်သော နောက်ဆက်တွဲပြဿနာဖြစ်ပေါ်ခြင်း။

(၂-က) ကာကွယ်ဆေးတွင် ပါဝင်သောပစ္စည်းနှင့် ဆက်နွယ်သော နောက်ဆက်တွဲပြဿနာ (AEFI due to vaccine products)

ကာကွယ်ဆေးတွင် ပုံမှန်အားဖြင့် ပါဝင်သောပစ္စည်းများမှာ -

- ရောဂါဖြစ်စေသောစွမ်းအားကို ဖျက်ဆီးထားပြီး ၎င်းရောဂါမှ ကာကွယ်နိုင်မည့်ပဋိပစ္စည်းများကိုသာ ခန္ဓာကိုယ်မှထုတ်ပေးနိုင်ရန် ပြုပြင်ပြောင်းလဲထားသော ဝိုး၊ အဆိပ်
- ကာကွယ်ဆေးအာနိသင်ပိုကောင်းစေရန် ထိန်းသိမ်းသောပစ္စည်းများ
- ကာကွယ်ဆေးအာနိသင်တာရှည်စေရန် ထိန်းသိမ်းသောပစ္စည်းများဖြစ်ပါသည်။

ကာကွယ်ဆေးတွင် ပါဝင်သောပစ္စည်းနှင့် ဆက်နွယ်သော နောက်ဆက်တွဲပြဿနာဆိုသည်မှာ ယင်းပစ္စည်းများ၏ ပင်ကိုသဘာဝအရ ဖြစ်ပွားရသောကျန်းမာရေးပြဿနာများကို ဆိုလိုပါသည်။

အဆိုပါဖြစ်ပွားမှုများတွင် ဖြစ်ပေါ်လာသော ကျန်းမာရေးပြဿနာသည် မည်သည့်ကာကွယ်ဆေး / ပစ္စည်းကြောင့် မည်သည့်ကျန်းမာရေးပြဿနာဖြစ်နိုင်ကြောင်း ခန့်မှန်းသိရှိပြီးလည်းဖြစ်ပါသည်။

၎င်းပြဿနာများသည် အများအားဖြင့် သာမန်ကာကွယ်ဆေးတုံ့ပြန်မှု (Common minor vaccine reactions) များဖြစ်ပြီး အလိုအလျောက်ပျောက်ကင်းသွားလေ့ရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် ပြင်းထန်သော ကာကွယ်ဆေးတုံ့ပြန်မှု (Uncommon serious vaccine reactions) များလည်း ရှားပါးစွာဖြစ်တတ်ပါသည်။

အများအားဖြင့် တွေ့ကြုံရလေ့ရှိသည့် သာမန်ကာကွယ်ဆေးတုံ့ပြန်မှု (Common minor vaccine reactions) နှင့် ရှားပါးစွာတွေ့ကြုံရတတ်သည့် ပြင်းထန်သော ကာကွယ်ဆေးတုံ့ပြန်မှု (Uncommon serious vaccine reactions) များကို အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

၂။(က-၁) အများအားဖြင့် တွေ့ကြုံရလေ့ရှိသည့် သာမန်ကာကွယ်ဆေးတုံ့ပြန်မှုများ (Common minor vaccine reactions)

ကာကွယ်ဆေး	ဆေးထိုးသည့်နေရာတွင် ဖြစ်ပေါ်ခြင်း (နာကျင်ခြင်း၊ နီရဲခြင်း၊ ရောင်ရမ်းခြင်း)	ဖျားခြင်း 38°C (101°F) အထက်	ပိတ်တုံ့ခြင်း၊ မအီမသာဖြစ်ခြင်းနှင့် အခြားလက္ခဏာများ
ဘီစီဂျီ	ကာကွယ်ဆေးထိုးသူ အားလုံး နီးပါးတွင် ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်။	မရှိ	မရှိ
အသည်းရောင် အသားဝါ(ဘီ)	(၅)ရာခိုင်နှုန်းအထိ ဖြစ်ပေါ် နိုင်သည်။	(၁)ရာခိုင်နှုန်းမှ (၆)ရာခိုင်နှုန်းအထိ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်။	မရှိ
Hib (ဦးနှောက် အမြှေးရောင်၊ အဆုတ်ရောင်)	(၅)ရာခိုင်နှုန်းမှ (၁၅)ရာခိုင်နှုန်း အထိ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်။	(၂)ရာခိုင်နှုန်းအထိ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်။	မရှိ
ဝက်သက် - ဂျီကပ်သိုး	(၁၀)ရာခိုင်နှုန်းအထိ ဖြစ်ပေါ် နိုင်သည်။	(၅)ရာခိုင်နှုန်းအထိ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်။	တစ်ကိုယ်လုံးတွင် အနီရောင်အပိမ့်ထွက်ခြင်း၊ (၅)ရာခိုင်နှုန်းအထိ ဖြစ်ပေါ် နိုင်သည်။
ပိုလီယို	မရှိ	(၁)ရာခိုင်နှုန်းအထိ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်။	(၁)ရာခိုင်နှုန်းအထိဖြစ်ပေါ် နိုင်သည်။ (ဝမ်းပျက်ခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ ကြွက်သား များနာကျင်ခြင်း)
မေးခိုင်	(၁၀)ရာခိုင်နှုန်းအထိ ဖြစ်ပေါ် နိုင်သည်။	(၁၀)ရာခိုင်နှုန်းအထိ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်။	(၂၅)ရာခိုင်နှုန်းအထိ ဖြစ်ပေါ် နိုင်သည်။
ဆုံဆို့ - ကြက်ညှာ - မေးခိုင်	(၅၀)ရာခိုင်နှုန်းအထိ ဖြစ်ပေါ် နိုင်သည်။	(၅၀)ရာခိုင်နှုန်းအထိ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်။	(၆၀)ရာခိုင်နှုန်းအထိ ဖြစ်ပေါ် နိုင်သည်။
ပြင်းထန်အဆုတ်ရောင်	နီရဲခြင်း - (၂၄)ရာခိုင်နှုန်းမှ (၄၂)ရာခိုင်နှုန်းအထိ ရောင်ရမ်းခြင်း - (၂၀)ရာခိုင်နှုန်းမှ (၃၂)ရာခိုင်နှုန်း အထိ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်။	(၂၄)ရာခိုင်နှုန်းမှ (၃၆)ရာခိုင်နှုန်းအထိ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်။	(၈၅)ရာခိုင်နှုန်းအထိ ဖြစ်ပေါ် နိုင်သည်။
ဂျပန်ဦးနှောက်ရောင်	(၁)ရာခိုင်နှုန်းမှ (၃)ရာခိုင်နှုန်း	(၅)ရာခိုင်နှုန်းမှ (၂၀)ရာခိုင်နှုန်းအထိ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်။	(၅)ရာခိုင်နှုန်းမှ (၁၀)ရာခိုင်နှုန်းအထိ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်။
ရိုတာဗိုင်းရပ်စ်	မရှိပါ	မရှိပါ	ရိုကျခြင်းနှင့် ဝမ်းလျှောခြင်း (၅)ရာခိုင်နှုန်းအထိ ဖြစ်ပေါ် နိုင်သည်။

ကာကွယ်ဆေး	ဆေးထိုးသည့်နေရာတွင် ဖြစ်ပေါ်ခြင်း (နာကျင်ခြင်း၊ နီရဲခြင်း၊ ရောင်ရမ်းခြင်း)	ဖျားခြင်း 38°C (101°F) အထက်	စိတ်တိုခြင်း၊ မအိမသာဖြစ်ခြင်းနှင့် အခြားလက္ခဏာများ
သားအိမ်ခေါင်းကင်ဆာ	နာကျင်ခြင်း - (၈၄)ရာခိုင်နှုန်း နီရဲခြင်းနှင့် ရောင်ရမ်းခြင်း - (၂၅)ရာခိုင်နှုန်း အထိ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်။	(၁၀)ရာခိုင်နှုန်းအထိ ဖြစ်ပေါ် နိုင်သည်။	(၅၅)ရာခိုင်နှုန်းအထိ ဖြစ်ပေါ် နိုင်သည်။
ကုသခြင်း	ဆေးထိုးသောနေရာကို သန့်ရှင်းသော ရေဖတ် အုပ်ပါ။ Paracetamol တိုက်ပါ။	အရည်များများတိုက်ပါ။ အေးသော အဝတ်အစား များဝတ်ပါ။ ရေဖတ်တိုက်ပါ။ Paracetamol တိုက်ပါ။	(၁)ရက်၊ (၂)ရက်အတွင်း အလိုလိုပျောက်ကင်းသွား လေ့ရှိပါသည်။ လက္ခဏာ ပြင်းထန်လျှင်သော်လည်း ကောင်း၊ အချိန်ကြာရှည် လျှင်လည်းကောင်း ဆရာဝန် နှင့်ပြသပါ။

သာမန်ကာကွယ်ဆေးတုံ့ပြန်မှုများအား သတင်းပေးပို့ခြင်း

အထက်ဖော်ပြပါ သာမန်ကာကွယ်ဆေးတုံ့ပြန်မှု (Common minor vaccine reactions) များ၏ အရေအတွက်ကိုလည်း ကာကွယ်ဆေးထိုးလျှင်တွင် လစဉ်သတင်းပေးပို့ရပါမည်။ (နောက်ဆက်တွဲ ပုံစံ -၁)

သတင်းပေးပို့ခြင်းဖြင့် ရရှိမည့်အကျိုးကျေးဇူးများ

- (၁) ကာကွယ်ဆေးထိုး/တိုက်ပြီးဖြစ်ပေါ်သော သာမန်ကာကွယ်ဆေးတုံ့ပြန်မှုဖြစ်ပွားမှုနှုန်းကို ကိုယ်တိုင် သိရှိ နားလည်ခြင်း၊
- (၂) မိမိ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုအား ပြန်လည်ကြီးကြပ်နိုင်ခြင်း၊
- (၃) နိုင်ငံ၏ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းလုပ်ငန်း အရည်အသွေးကောင်းမွန်ကြောင်း သက်သေပြနိုင်ခြင်း၊

၂။(က - ၂) ရှားပါးစွာတွေ့ကြုံရတတ်သည့် ပြင်းထန်သော ကာကွယ်ဆေးတုံ့ပြန်မှုများ (Uncommon serious vaccine reactions)

ပြင်းထန်သော ကာကွယ်ဆေးတုံ့ပြန်မှုများမှာ အလွန်ဖြစ်ခဲပါသည်။

ကာကွယ်ဆေး	ပြင်းထန်သော တုံ့ပြန်သည့် လက္ခဏာ	စတင်ဖြစ်ပေါ်တတ်သည့်အချိန် (ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီးနောက်)	ဖြစ်ပေါ်တတ်သည့် ရာခိုင်နှုန်း (ဆေးထိုးသူတစ်သန်းတွင်)
ဘီစီဂျီ	ရုန်းအကျိတ် (၁၅) စင်တီမီတာထက်ကြီးခြင်း၊ ပြည်တည်ခြင်း	(၂)လ မှ (၆)လ	(၁၀၀)ဦး - (၁၀၀၀)ဦး
ဦးနှောက်အမြှေးရောင်၊ အဆုတ်ရောင် (HIB)	မရှိပါ။	-	-
အသည်းရောင် အသားဝါ (ဘီ)	ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီးနောက် ပြင်းထန်သော ဆေးမတည့်ခြင်း (Anaphylaxis)	မိနစ်ပိုင်းအတွင်းမှ (၁)နာရီအတွင်း	(၁)ဦး - (၂)ဦး
ဝက်သက် - ဂျက်သိုး	ဖျားပြီးတက်ခြင်း	(၅)ရက်မှ (၁၂)ရက်	(၃၃၀)ဦး
	ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီးနောက် ပြင်းထန်သော ဆေးမတည့်ခြင်း (Anaphylaxis)	မိနစ်ပိုင်းအတွင်းမှ (၁)နာရီအတွင်း	(၁)ဦး
ပိုလီယို (OPV)	ပိုလီယိုကဲ့သို့ အကြောသေရောဂါ ဖြစ်ပွားခြင်း	(၄)ရက်မှ (၃၀)ရက်အတွင်း	(၀.၄)အထိ
မေးခိုင်	ဆေးထိုးသည့်လက်မောင်းတွင် အလွန်နာကျင်ခြင်း၊ မလှုပ်နိုင်ခြင်း၊ လက်ပျော့ခွေခြင်း	(၂)ရက်မှ (၂၈)ရက်အတွင်း	(၅)ဦး - (၁၀)ဦး
	ဆေးထိုးသည့်နေရာပြည်တည်ခြင်း	(၁)ပတ်မှ (၆)ပတ်အတွင်း	(၆)ဦး - (၁၀)ဦး
	ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီးနောက် ပြင်းထန်သော ဆေးမတည့်ခြင်း (Anaphylaxis)	မိနစ်ပိုင်းအတွင်းမှ (၁)နာရီ အတွင်း	(၁)ဦး - (၆)ဦး
ဆုံဆို့ - ကြက်ညှာ - မေးခိုင်	(၃)နာရီကျော်ကြာသည်အထိ အဆက်မပြတ် ပြင်းထန်စွာငိုခြင်း	မိနစ်ပိုင်းအတွင်းမှ (၄၈)နာရီအတွင်း	(၁၀၀၀)ဦး - (၆၀၀၀၀)ဦး
	တက်ခြင်း	မိနစ်ပိုင်းအတွင်းမှ (၃)ရက် အတွင်း	(၅)ဦး - (၁၀)ဦး
	ပျော့ခွေတုံ့ပြန်မှုမရှိခြင်း (Hypotonic Hyporesponsive Episode- HHE) (ပျော့ခွေ မလှုပ်ရှားနိုင်ဖြစ်ခြင်းနှင့် ပြာနမ်းခြင်း (သို့မဟုတ်) ဖြူဖတ်ဖြူရော်ဖြစ်ခြင်းများ ရုတ်တရက်ဖြစ်ပွားခြင်း)	မိနစ်ပိုင်းအတွင်းမှ (၁)ရက် အတွင်း	(၃၀)ဦး - (၉၉၀)ဦး

ကာကွယ်ဆေး	ပြင်းထန်သော တုံ့ပြန်သည့် လက္ခဏာ	စတင်ဖြစ်ပေါ် တတ်သည့်အချိန် (ကာကွယ်ဆေး ထိုးပြီးနောက်)	ဖြစ်ပေါ်တတ်သည့် ရာခိုင်နှုန်း (ဆေးထိုးသူ တစ်သန်းတွင်)
	ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီးနောက် ပြင်းထန်သော ဆေးမတည့်ခြင်း (Anaphylaxis)	မိနစ်ပိုင်းအတွင်းမှ (၁)နာရီ အတွင်း	(၁)ဦး - (၆)ဦး
သားအိမ်ခေါင်းကင်ဆာ	ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီးနောက် ပြင်းထန်သော ဆေးမတည့်ခြင်း (Anaphylaxis)	ဆေးထိုးပြီး မိနစ်ပိုင်းအတွင်းမှ (၁)နာရီ အတွင်း	အလွန်ရှားသည်
ဂျပန်ဦးနှောက်ရောင်	အာရုံကြောရောင်ခြင်း၊ ဦးနှောက် အမြှေးရောင်ခြင်းကဲ့သို့ ခံစားရခြင်း၊ မျက်စိသူငယ်အိမ်ရောင်ခြင်း၊ ခံတွင်းနှင့် လည်မြို့ကြွက်သားများ အကြောဆွဲခြင်း (Neuritis, meningism/ iritis, oropharyngeal spasm)	(၅)ရက်မှ (၁၂)ရက်	(၁၆)ဦး
ရိုတာဗိုင်းရပ်စ်***			
ပြင်းထန်အဆုတ်ရောင်	အပြင်းအထန်ဖျားခြင်း	ဆေးထိုးပြီး (၁)ရက်မှ (၃)ရက်အတွင်း	အလွန်ရှားသည်
	ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီးနောက် ပြင်းထန်သော ဆေးမတည့်ခြင်း (Anaphylaxis)	မိနစ်ပိုင်းအတွင်းမှ (၁)နာရီ အတွင်း	အလွန်ရှားသည်

*** လေ့လာချက်များအရ ရိုတာဗိုင်းရပ်စ်ကာကွယ်ဆေး မသောက်သောကလေးများနှင့် ရိုတာဗိုင်းရပ်စ် ကာကွယ်ဆေးသောက်သော
ကလေးများ နှိုင်းယှဉ်ရာတွင် အူစွပ်ခြင်း (Intussusception) ဖြစ်ပွားခြင်းနှုန်းသည် ကွာခြားခြင်း မရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။
အူစွပ်ခြင်း (Intussusception) ဖြစ်ပွားခြင်းနှုန်းကို အမေရိကန်နိုင်ငံနှင့် ဩစထြေးလီးယားနိုင်ငံများ တွင်ဆက်လက်လေ့လာခဲ့ရာ
ကာကွယ်ဆေးရသော ကလေးတစ်သိန်းတွင် အူစွပ်ဝင်သောရောဂါ (Intussusception) ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိသော အရေအတွက်ထက်
(၆)ဦးခန့် ပိုမိုဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ထို့ကြောင့် အူစွပ်ခြင်း (Intussusception) ဖြစ်ပွားခြင်းနှုန်းကို စဉ်ဆက်မပြတ်
စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရန်လိုအပ်ပါသည်။

ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီးနောက် ပြင်းထန်သောဆေးမတည့်ခြင်း (Anaphylaxis) သည် အလွန်ရှားပါးစွာ (တစ်သန်းတွင် တစ်ယောက်) ဖြစ်တတ်ပါသည်။ ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီးပြီးခြင်းမှ (၁)နာရီအတွင်း ဖြစ်တတ်သည်။

ပြင်းထန်ဆေးမတည့်သူများ၏ လက္ခဏာများ

ကနဦးသတိပေးလက္ခဏာများမှာ -

- တစ်ကိုယ်လုံးအသားအရေနီရဲလာခြင်း၊
- အင်ပြင်အဖုအပိမ့်ထွက်ခြင်း၊
- ယားယံခြင်း၊
- အသက်ရှူကြပ်ခြင်း၊
- အသက်ရှူလျှင် အသံမြည်ခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

ပိုမို၍ဆိုးရွားလာသောအခါ -

- ခြေလက်များပျော့ခွေသွားခြင်း၊
- ဖြူဖျော့သွားခြင်း၊
- သွေးပေါင်ချိန်ကျခြင်း (အပေါ်သွေးပေါင်ချိန် 80 mmHg အောက်နည်းခြင်း(သို့မဟုတ်)လက် ကောက်ဝတ်သွေးခုန်နှုန်းစမ်းမရခြင်း)

အဆိုးဆုံးအခြေအနေတွင် -

- သတိလစ်ခြင်းစသည့် လက္ခဏာများတွေ့မြင်ရမည်ဖြစ်သည်။

***ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီးဖြစ်ပေါ်သော နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများဖြစ်ပွားမှုဖြင့် ပြန်လည်လာရောက်ပြသသော ကလေးငယ်တိုင်းကို သင့်လျော်၍ ထိရောက်သော ကုသမှုရရှိရန် ဆရာဝန်ဖြင့် ပြသနိုင်ရန်ကူညီပေးပါ။ ဆရာဝန်ဖြင့် တိုင်ပင်ဆောင်ရွက်ပါ။**

Serious AEFI Management Guideline

ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီးနောက် ပြင်းထန်သောဆေးမတည့်ခြင်း (Anaphylaxis) ဖြစ်ပွားပါက ကနဦးပြုစုကုသပုံ

- ၁။ ဆေးထိုးစုရပ်မှာပင် ချက်ချင်းဆောင်ရွက်ရမည်။
- ၂။ ဆရာဝန်ရောက်မလာမီ အောက်ပါအတိုင်း ပြုစုကုသပါ။
 - (က) လူနာအားပက်လက်အနေအထားတွင် ထားပါ။
 - (ခ) လေကောင်းလေသန့်ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ပါ။
 - (ဂ) ခြေထောက်ပိုင်းကို အနည်းငယ်ပို၍ မြှင့်ထားပါ။
 - (ဃ) Adrenaline ဆေးကို ချက်ချင်းထိုးပေးပါ။
 - Adrenaline (1:1000) ဆေးကို ကလေး၏ အသက်အရွယ်ကိုလိုက်၍ အောက်ပါ အတိုင်းကာကွယ်ဆေးမထိုးထားသောဘက်တွင် လက်မောင်းကြွက်သား(သို့မဟုတ်) ပေါင်ကြွက်သားထဲသို့ ထိုးပေးရပါမည်။

အသက်	Adrenaline (1:1000)ဆေးပမာဏ
အသက်(၆)နှစ်အောက်	0.15 ml
အသက်(၆)နှစ်မှ (၁၂)နှစ်	0.3 ml
အသက် (၁၂)နှစ်အထက်	0.5 ml

- (၅)မိနစ်ကြာသည်အထိ ထူးခြားမှုမရှိပါက တစ်ကြိမ်ထပ်မံထိုးနှံနိုင်ပါသည်။ (စုစုပေါင်း (၂)ကြိမ်ထက်မပိုစေရပါ။)
- အပေါ်သွေးပေါင်ချိန် (80) mmHg အောက်နည်းနေလျှင်(သို့မဟုတ်)လက်ကောက် ဝတ်သွေးခုန်နှုန်းစမ်းသပ်မရလျှင် Normal Saline ဖြင့် အကြောဆေးရည်သွင်းပါ။ (20ml/kg/hr) နှုန်းဖြင့် သွေးခုန်နှုန်းပြန်လည်စမ်းသပ်ရသည်အထိ သွင်းပါ။

အသက်	ခန့်မှန်းကိုယ်အလေးချိန်	ဆေးပမာဏ	ဆေးအစက်
အသက်(၁)နှစ်အောက်	၁၀ kg	၂၀၀ ml/hr	၇၀ drops per minute
အသက်(၁)နှစ်မှ (၃)နှစ်	၁၅ kg	၃၀၀ ml/hr	၁၀၀ drops per minute
အသက်(၃)နှစ်မှ (၅)နှစ်	၂၀ kg	၄၀၀ ml/hr	၁၃၀ drops per minute
အသက်(၅)နှစ်မှ (၈)နှစ်	၂၅ kg	၅၀၀ ml/hr	၁၇၀ drops per minute
အသက်(၈)နှစ်မှ (၁၀)နှစ်	၃၅ kg	၇၀၀ ml/hr	၂၃၀ drops per minute
အသက်(၁၀)နှစ်မှ (၁၂)နှစ်	၄၀ kg	၈၀၀ ml/hr	၂၇၀ drops per minute
အသက်(၁၂)နှစ်မှ (၁၅)နှစ်	၅၀ kg	၁၀၀၀ ml/hr	၃၅၀ drops per minute

- ၃။ အနီးဆုံးဆေးရုံသို့ ကိုယ်တိုင် (သို့မဟုတ်) ကြီးကြပ်သူမှလိုက်ပို့၍ ချက်ချင်းလွှဲပြောင်းကုသပေးပါ။
(အသက်(၁၂)နှစ်ကျော်သော ကလေးများကိုလည်း ကလေးဆေးရုံ (သို့မဟုတ်) ကလေးဆရာဝန်ကို သာလွှဲပို့ရမည်ဖြစ်ပါသည်။)
- ၄။ ပြင်းထန်သောကာကွယ်ဆေးထိုးပြီး နောက်ဆက်တွဲကျန်းမာရေးပြဿနာအဖြစ်သတ်မှတ်၍ မြို့နယ် ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှူးထံ တယ်လီဖုန်းဖြင့်ချက်ချင်း သတင်းပေးပို့အစီရင်ခံပါ။ အခြားသူများထိတ် လန့်မှုမရှိစေရန် ဂရုစိုက်ပါ။ ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် စီစဉ်ပါ။
- ၅။ AEFI ဖြစ်ပွားဖြစ်ပါက ကာကွယ်ဆေးထိုးသူသားဖွားဆရာမသည် ပထမဆုံးပြဿရမည့် ဆရာဝန် အမည်နှင့် ဖုန်းနံပါတ်၊ တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်နိုင်ရန် ကျန်းမာရေးဌာနအဆင့်ဆင့်၏ ဖုန်းနံပါတ်များကို ကြိုတင်သိထားရပါမည်။

သတင်းပေးပို့ခြင်း

ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာအဖြစ် တွေ့ကြုံရတတ်သည့် ရှားပါးသော်လည်း ပြင်းထန်သော ကာကွယ်ဆေးတုံ့ပြန်မှု (Uncommon Serious Vaccine Reactions)များကို သတင်းပေးပို့ပုံစံဖြင့် ချက်ချင်း (၂၄နာရီအတွင်း) သတင်းပေးပို့ရပါမည်(နောက်ဆက်တွဲပုံစံ - ၂)။ သတင်းပေးပို့ခြင်း ဖြင့် ရရှိမည့်အကျိုးကျေးဇူးများမှာ

- (၁) ကာကွယ်ဆေးထိုးတိုက်ကျွေးပြီးဖြစ်ပေါ်သော ရှားပါးသော်လည်း ပြင်းထန်သောကာကွယ်ဆေး တုံ့ပြန်မှု ဖြစ်ပွားမှုနှုန်းကို ကိုယ်တိုင်သိရှိနားလည်ခြင်း၊
- (၂) အချိန်မီအပြည့်အဝစုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းအားဖြင့် ပြင်းထန်သော ကာကွယ်ဆေးတုံ့ပြန်မှုဖြစ်ပွားရခြင်း အကြောင်းကိုသိရှိ၍ အခြားအကြောင်းကြောင့် (ဥပမာ-ကာကွယ်ဆေးအရည်အသွေး(သို့မဟုတ်) ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းအမှားအယွင်းကြောင့်)ဖြစ်ပွားခြင်းမဟုတ်ကြောင်း သက်သေပြနိုင်သဖြင့်
 - ကာကွယ်ဆေးထိုးသူနှင့် ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းများကို အနှောင့်အယှက်ကင်းစွာ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊
 - ပြည်သူလူထုအတွင်း စိုးရိမ်ကြောင့်ကြမှုများမဖြစ်ပေါ်စေရန်နှင့် အဖြစ်မှန်ကိုစောစီးစွာသိရှိ၍ ပြည်သူလူထုမှ ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းများကို အယုံအကြည်မပျက်ဘဲ ဆက်လက်လက်ခံနိုင် ခြင်း၊
- (၃) ကာကွယ်ဆေးတုံ့ပြန်မှုနှုန်းများသည် ဇယား(က-၂)တွင် ဖော်ပြသည့် ဖြစ်နေကျနှုန်းထက် ဖြစ်ပွားမှု များနေပါက သက်ဆိုင်ရာကာကွယ်ဆေးအဆိုင်း (သို့မဟုတ်) ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးခြင်း လုပ်ငန်းတွင် အမှားအယွင်းတစ်ခုခုဖြစ်နေသည်ကို ညွှန်းပြသည်။ အချိန်မီသိရှိမှသာ အချိန်မီကာကွယ် တားဆီးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

(၂-ခ) ကာကွယ်ဆေး၏ အရည်အသွေးနှင့် ဆက်နွှယ်သောနောက်ဆက်တွဲပြဿနာ (AEFI due to vaccine quality)

ကာကွယ်ဆေးထုတ်လုပ်ရာ၌ ကာကွယ်ဆေး(သို့မဟုတ်) ကာကွယ်ဆေးထိုးသော ကိရိယာများတွင် ပါဝင်သည့် ပစ္စည်းတစ်ခု(သို့မဟုတ်)တစ်ခုထက်ပိုသော အရည်အသွေးချွတ်ယွင်းချက်များကြောင့်ဖြစ်တတ်သော နောက်ဆက်တွဲပြဿနာတစ်ခုဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၊ တိုးချဲ့ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသော ကာကွယ်ဆေးများအားလုံးသည် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့မှ အရည်အသွေးပြည့်မီကြောင်း စစ်ဆေးပြီးသောကာကွယ်ဆေးများ (WHO Pre-qualified Vaccines) ဖြစ်၍ စိတ်ချစွာ သုံးစွဲနိုင်ပါသည်။

သို့ရာတွင် ကာကွယ်ဆေးအသစ်များစတင်သုံးစွဲရာတွင် ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီးနောက်ဆက်တွဲပြဿနာ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းလုပ်ငန်း (AEFI surveillance) ကိုပိုမိုအလေးထားဆောင်ရွက်ပါမည်။

ကာကွယ်ဆေးအရည်အသွေးပြည့်မီမှုမရှိခြင်းနှင့် ဆက်နွှယ်သော နောက်ဆက်တွဲပြဿနာ (Vaccine quality defect-related reaction)အဖြစ် သာမန်တုံ့ပြန်မှုများ (Minor vaccines reactions) ဖြစ်ပွားနိုင်ပြီး ပြင်းထန်သော တုံ့ပြန်မှုများ (Serious vaccine reactions) လည်း ဖြစ်ပွားနိုင်ပါသေးသည်။

(၂-ဂ) ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးသောလုပ်ငန်းအမှားအယွင်းများကြောင့် ဖြစ်ပွားရသော ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ (AEFI due to Immunization Related Errors)

ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်တွင် မှားယွင်းမှုတစ်ခုခုကြောင့် ဖြစ်ပွားသော ဖြစ်ပွားမှုကို ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အဆိုပါ (Immunization Related Errors) များသည် ကာကွယ်ဆေးများသိုလှောင်သိမ်းဆည်း ထုတ်ပိုးမှု / သယ်ဆောင်မှု / ဖြန့်ဖြူးမှုစနစ်မကျခြင်း၊ ကာကွယ်ဆေးဖျော်စပ်မှု / ကိုင်တွယ်သုံးနှုန်းစနစ်မမှန်ကန်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံ / တိုက်ကျွေးပုံ၊ တိုက်ကျွေးနည်းမှားယွင်းမှုများကြောင့် ဖြစ်လေ့ရှိသည်။

ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်တွင် မှားယွင်းမှုတစ်ခုခုကြောင့်ဖြစ်ပွားသော နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများတွင် သာမန်ရောဂါလက္ခဏာများလည်းဖြစ်ပွားနိုင်ပြီး ပြင်းထန်သော ရောဂါလက္ခဏာများလည်း ဖြစ်ပွားနိုင်ပါသည်။

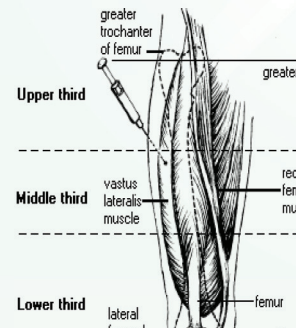
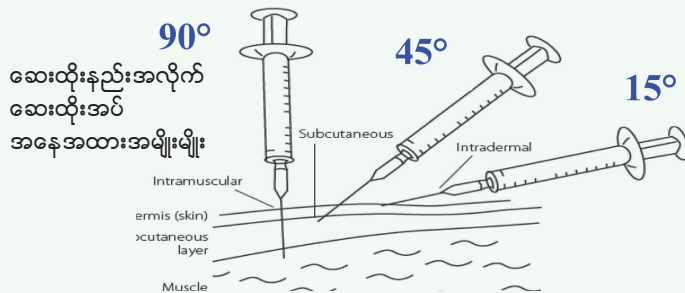
ပြင်းထန်သောရောဂါလက္ခဏာများသည် များသောအားဖြင့် ကာကွယ်ဆေးကြောင့်ဖြစ်သည်ဟူသော ထင်မြင်ချက်သည် မှန်ကန်ခြင်းမရှိဘဲ ကြိုတင်ကာကွယ်၍ရနိုင်သော ကာကွယ်ဆေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အဆင့်ဆင့်တွင် မှားယွင်းသောအလေ့အကျင့်များကြောင့် ဖြစ်ပေါ်တတ်သည်ကိုတွေ့ရပါသည်။

ထို့ကြောင့် ပြင်းထန်သော ရောဂါလက္ခဏာများကို အချိန်၊ နေရာ၊ ဒေသအလိုက် ဂရုတစိုက်လေ့လာ၊ စုံစမ်း၊ စစ်ဆေးခြင်းဖြင့် အကြောင်းရင်းများကိုအတိအကျရှာဖွေသိနိုင်ပြီး မှားယွင်းသောအလေ့အကျင့်များရှိပါက အချိန်မီပြုပြင်နိုင်ပါသည်။

စဉ်	မှားယွင်းသောအလေ့အကျင့်များ	လုပ်ငန်းအမှားအယွင်းများ	ဖြစ်လာနိုင်သော နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ
၁။	သန့်ရှင်းသော ကာကွယ်ဆေးထိုးနည်းစနစ်များကို မလိုက်နာခြင်း		
	ကာကွယ်ဆေးထိုးသည့် နေရာကို စနစ်တကျသန့်ရှင်းစွာ ခင်းကျင်း မထားခြင်း	ဆေးထိုးအပ်နှင့် မသန့်စင်သော မျက်နှာပြင်များ၊ လက်ချောင်း၊ ဂွမ်းဖတ်၊ ဆေးထိုးအပ် ပိုက်အိတ်၊ စားပွဲ စသည်များ ထိမိခြင်း။	- ကာကွယ်ဆေးထိုးသော နေရာတွင် ပြည်တည်နာဖြစ်ခြင်း။ - သွေးဆိပ်တက်ခြင်း။
	ကလေးနောက်တစ်ဦးအား ကာကွယ်ဆေး ဆက်လက် ထိုးနှံ / တိုက်ကျွေးရန် စောင့်ဆိုင်းစဉ် ကာကွယ်ဆေးပုလင်းကို စနစ်တကျ မထားခြင်း၊ ပုလင်းအဖုံးဖော့ဆို ဖြေတွင် နှစ်မြှုပ်နေခြင်း	ကာကွယ်ဆေး(သို့မဟုတ်) ဖျော်စပ်ရည်များတွင် ပိုးဝင်ခြင်း။	
	ကာကွယ်ဆေးပုလင်း အရေအတွက်နှင့် ဖျော်စပ်ပိုက် လုံလောက်စွာ တွက်ချက် ပြင်ဆင် မထားခြင်း	ဖျော်စပ်ပိုက်အား တစ်ခါထက် ပို၍ သုံးခြင်း။	
	AD syringe များ စနစ်တကျ ပြင်ဆင်မထားခြင်း။	ရက်လွန် AD Syringe များကို အသုံးပြုခြင်း၊ အခြားတစ်ခါသုံးအပ် များသုံးစွဲခြင်း။	
	ဆေးထိုးသည့်နေရာကို လုံလောက် စွာမဖော်ထားခြင်း။	ပိုးကင်းစင်သည့် ဆေးထိုးနံမူ မရခြင်း။	
၂။	ကာကွယ်ဆေးဖျော်စပ်သုံးစွဲရာတွင် တိကျစွာလိုက်နာမှုမရှိခြင်း		
	ဖျော်စပ်ရသည့် ကာကွယ်ဆေး များကို သတ်မှတ်ထားသောအချိန် (၆နာရီ)ထက် ကျော်လွန်လျှင် စွန့်ပစ်ရမည်ဖြစ်သော်လည်း မစွန့်ပစ်ခြင်း၊ ဆက်လက်သုံးစွဲခြင်း။	အသုံးမပြုရမည့် ကာကွယ်ဆေးများ ကိုအသုံးပြုခြင်း။	သေဆုံးနိုင်သည်အထိ အလွန် ပြင်းထန်သော သွေးဆိပ်တက် သွေးလန့်ရောဂါဖြစ်ခြင်း။
	ဖျော်စပ်ရသည့် ကာကွယ်ဆေး များကို ကာကွယ်ဆေးထိုးစုရပ် ပြောင်းပါက ဖျော်စပ်ချိန်(၆နာရီ) မကျော်သော်လည်း စွန့်ပစ်ရမည့် ကာကွယ်ဆေးကို မစွန့်ပစ်ခြင်း၊ ဆက်လက်သုံးစွဲခြင်း။	အသုံးမပြုရမည့် ကာကွယ်ဆေးများ ကိုအသုံးပြုခြင်း။	

စဉ်	မှားယွင်းသောအလေ့အကျင့်များ	လုပ်ငန်းအမှားအယွင်းများ	ဖြစ်လာနိုင်သော နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ
၃။ ကာကွယ်ဆေးဖျော်စပ်မှုပြင်ဆင်မှု မှားယွင်းခြင်း			
	ကာကွယ်ဆေးနှင့် သက်ဆိုင်သော ဖျော်စပ်ရည်ကိုသာ သုံးစွဲရမည်ကို လိုက်နာမှုမရှိခြင်း။	ကာကွယ်ဆေးနှင့် မသက်ဆိုင်သော ဖျော်စပ်ရည်များကို သုံးစွဲခြင်း။	- သေဆုံးနိုင်သည်အထိ ဆေးဓာတ် မတည့်ခြင်း။ - ဆေးအာနိသင် မရှိခြင်း။
		ဖျော်စပ်ရည်အစား အခြားဆေးဝါး အရည်များကိုမှားယွင်းအသုံးပြုခြင်း။	သေဆုံးနိုင်သည်အထိ ဖြစ်နိုင် ပါသည်။
	တီ - အုပ်စုဝင် ကာကွယ်ဆေး ပုလင်းများကို အသုံးမပြုမီ သေချာစွာလှုပ်၍ သမအောင် ဆောင်ရွက်မှု မရှိခြင်း။	သမမျှတသော ဆေးနှင့် အရည် အမျိုးအစား မှန်ကန်မှုမရှိသော ဆေးအား ထိုးနှံခြင်း။	ကာကွယ်ဆေးထိုးသောနေရာတွင် ပြည်တည်နာဖြစ်ခြင်း။
၄။ ကာကွယ်ဆေးထိုးနေရာ / လမ်းကြောင်းမှားယွင်းခြင်း			
	ကာကွယ်ဆေးအသီးသီးအတွက် ထိုးနှံရမည့်နေရာ သတ်မှတ်ထား သော်လည်း လိုက်နာမှုမရှိခြင်း။	ပေါင်တွင်ထိုးရမည့် ကာကွယ်ဆေး ကို တင်ပါးတွင် ထိုးခြင်း။	အာရုံကြောထိခိုက်ခြင်း၊ ခြေတစ်ဖက် အကြောသေခြင်း။
		ဘီစီဂျီ၊ တီ - အုပ်စုကာကွယ်ဆေး များကို အရေပြားအောက်တွင် ထိုးခြင်း။	ကာကွယ်ဆေးထိုးသောနေရာတွင် ပြည်တည်နာ ဖြစ်ခြင်း။
၅။ ကာကွယ်ဆေး သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်းနှင့် ဖြန့်ဖြူးခြင်း လုပ်ငန်းများအဆင့်ဆင့်တွင် မှားယွင်းမှုဖြစ်ခြင်း။			
	- တီ - အုပ်စုဝင် ကာကွယ်ဆေး ပုလင်းများကို +2 မှ +8°C တွင် မဟုတ်ဘဲ အေးခဲသောနေရာတွင် သိမ်းဆည်း ဖြန့်ဖြူးမိခြင်း။ - Conditioned ice packs ကို အသုံးမပြုခြင်း။	ခဲနေသော / ခဲပြီး ပြန်ပျော်နေသော တီ - အုပ်စုဝင် ကာကွယ်ဆေး ပုလင်းများကို စစ်ဆေးမကြည့်ဘဲ ထိုးနှံခြင်း။	ကာကွယ်ဆေးထိုးသောနေရာတွင် ပြည်တည်ခြင်း၊ ဆေးအာနိသင် မရှိခြင်း။
၆။ ကာကွယ်ဆေးမထိုးရမည့် အချက် / အခြေအနေများကို ဂရုမပြုခြင်း။			
	ကာကွယ်ဆေးမထိုးမီ ယခင် ကာကွယ်ဆေးထိုး ရာဇဝင်ကို သေချာစွာ မမေးမြန်းခြင်း။	ယခင်ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံပြီး ဆေးမတည့်သည့် ရာဇဝင်ရှိသော ကလေးကို ၎င်းကာကွယ်ဆေးကိုပင် ထပ်မံထိုးနှံမိခြင်း။	ပိုမိုဆိုးရွားသော ဆေးမတည့်သည့် လက္ခဏာပေါ်ပေါက်ခြင်း။
	ကာကွယ်ဆေးမထိုးမီ ကလေးအား စမ်းသပ်မကြည့်မိခြင်း။	အခြားရောဂါကြောင့် အလွန် နာမကျန်းဖြစ်နေသော ကလေးကို ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံခြင်း။	ကလေးရောဂါလက္ခဏာများ ပိုမို ပြင်းထန်ကာ မလိုလားအပ်သည့် နောက်ဆက်တွဲ ပြဿနာများအဖြစ် ဖြစ်ပေါ်ခြင်း။

နည်းစနစ်ကျနမူနီကန်စွာ ကာကွယ်ဆေးများကို ထိုးနှံပေးခြင်းဖြင့် ကာကွယ်ဆေးထိုးသော လုပ်ငန်းအမှားအယွင်းများနှင့် ဆက်နွယ်သောပြဿနာကို ရှောင်ရှားနိုင်ပါသည်။

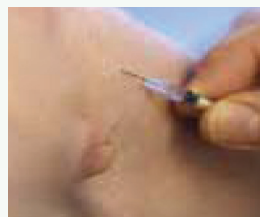
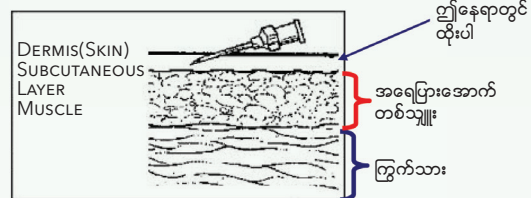

Pentavalent,
Hepatitis B, PCV
ကာကွယ်ဆေးများအား
ကြွက်သားအတွင်း
ဆေးထိုးခြင်း

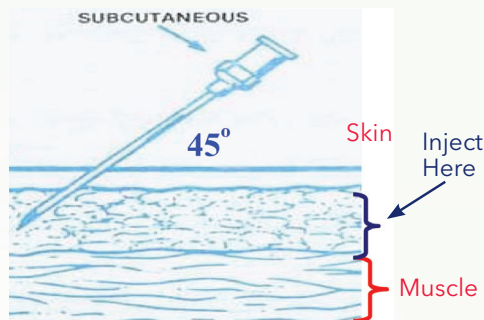

နည်းစနစ်ကျနမူနီကန်စွာ ကာကွယ်ဆေးများကို ထိုးနှံပေးခြင်းဖြင့် ကာကွယ်ဆေးထိုးသော လုပ်ငန်းအမှားအယွင်းများနှင့် ဆက်နွယ်သောပြဿနာကို ရှောင်ရှားနိုင်ပါသည်။

BCG ကာကွယ်ဆေးအား
အရေပြားအတွင်း
ဆေးထိုးခြင်း

BCG ကာကွယ်ဆေးကိုအရေပြားအတွင်း မဟုတ်ဘဲ အရေပြားအောက် ဆေးထိုးမိပါက ပြည်တည်ခြင်း၊ ဂျှင်းအကြိတ်ကြီးခြင်းများ ဖြစ်တတ်သည်။

ဝက်သက် - ဂျှင်းသိုးရောဂါကာကွယ်ဆေးအား အရေပြားအောက်ထိုးခြင်း

ကာကွယ်ဆေးများကို စနစ်တကျမှန်ကန်စွာ အအေးလမ်းကြောင်းထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်းဖြင့် ကာကွယ်ဆေးထိုးသောလုပ်ငန်း အမှားအယွင်းများနှင့် ဆက်နွှယ်သောပြဿနာများကို ရှောင်ရှားနိုင်ပါမည်။

Ice Packs ကို
Conditioned
ပြုလုပ်အသုံးပြုပါ။

အေးခဲပျက်စီးနိုင်သော အပူချိန်ကို
ထိတွေ့ခဲ့ခြင်းရှိ/မရှိကို ပြသသော
Freeze Tag ကိရိယာကို
Pentavalent, Hepatitis B, PCV,
Td စသောကာကွယ်ဆေးများနှင့်အတူ
Cold Box, VaccineCarrier တို့တွင်
ထည့်သယ်ယူပို့ဆောင်ရမည်။

(Shake test)
လှုပ်ခါစမ်းသပ်ပြုလုပ်ပါ

(၂-ဃ) ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးခြင်းကို စိုးရိမ်ကြောင့်ကြခြင်းနှင့် ဆက်နွှယ်သော ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာ (AEFI due to anxiety-related reactions)

ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးခြင်းကို စိုးရိမ်ကြောင့်ကြခြင်း၊ နာကျင်မည်ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်တတ်သော နောက်ဆက်တွဲပြဿနာဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ကာကွယ်ဆေးတွင် ပါဝင်သောပစ္စည်းများအား ခန္ဓာကိုယ်မှ တုံ့ပြန်ခြင်းကြောင့်မဟုတ်ဘဲ ကာကွယ်ဆေးမထိုးနှံမီနှင့် ထိုးနှံချိန် / ထိုးနှံပြီးနောက်တွင် လူအများခံစားရလေ့ရှိသည့် နာကျင်ခြင်း၊ စိတ်လှုပ်ရှားခြင်း၊ စိတ်ပူပန်ခြင်းများကြောင့် ဖြစ်ပွားရသောလက္ခဏာများ ပေါ်ပေါက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဖြစ်ပွားလေ့ရှိသော လက္ခဏာများမှာ -

- မူးဝေခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊
- အသားအရေဖြူဖျော့သွားခြင်း၊ နှုတ်ခမ်းတစ်ဝိုက်နှင့် လက်များထုံကျင်ခြင်း၊
- အသက်ရှူမြန်ခြင်း၊ ခြေလက်ကပ်ခြင်း၊ အသက်ရှူအောင့်ထားခြင်း၊
- အန်ခြင်း၊ တက်ခြင်း စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

ကာကွယ်ဆေးမတည့်မှု (AEFI due to vaccine product) ကြောင့်ဖြစ်ပွားရသော ရောဂါလက္ခဏာများနှင့် ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပေးမှုကြောင့် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြမှုဖြစ်ပွားရသော လက္ခဏာများကို အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများမှ ခွဲခြားသိရှိနိုင်ရန်နှင့် လိုအပ်သောပြုစုကုသမှုများ ဆောင်ရွက်ပေးတတ်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

- အထူးသဖြင့် အမျိုးသမီးများအား အစုလိုက်ကာကွယ်ဆေးထိုးရာတွင် တစ်ဦးတစ်ယောက်တွင် ဖြစ်ပွားပါက အခြားသူများသို့ပါ ကူးစက်တတ်သော အစုလိုက် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြခြင်းဖြစ်ပေါ်တတ်ပါသည်။
- ထိုအခြေအနေမျိုးတွင် ကာကွယ်ဆေးထိုးစုရပ်တွင်ရှိသော ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၏ လိမ္မာပါးနပ်စွာ ပြုစုကုသမှု နှင့် ဖြေရှင်းနိုင်မှုသည် အလွန်အရေးပါသည်။

ကာကွယ်ဆေးအကြောင်းကို ရှင်းလင်းပြောပြခြင်း တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်နှင့် ယုံကြည်မှုပြည့်ဝစွာ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပေးခြင်းဖြင့် စိတ်လှုပ်ရှားခြင်း၊ ပူပန်ခြင်းများကို လျော့နည်းစေနိုင်ပါသည်။

- စိုးရိမ်ပူပန်ကြောက်လန့်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပွားသောလက္ခဏာများသည် ရောဂါတစ်ခုဖြစ်သည်။ အပြစ်တင်စရာ မဟုတ်ပါ။
- ကာကွယ်ဆေးအကြောင်းကို ရှင်းလင်းပြောပြပြီး တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်နှင့် ယုံကြည်မှုပြည့်ဝစွာ ကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံပေးခြင်းဖြင့် စိတ်လှုပ်ရှားခြင်း၊ ပူပန်ခြင်းများကို လျော့နည်းစေနိုင်ပါသည်။

(၂-င) ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးချိန်နှင့် တိုက်ဆိုင်ကြုံကြိုက်၍ ဖြစ်ပေါ်သော နောက်ဆက်တွဲပြဿနာ (AEFI due to co-incidental events)

ကာကွယ်ဆေးတွင်ပါဝင်သောပစ္စည်းနှင့် ဆက်နွယ်သောပြဿနာ၊ ကာကွယ်ဆေး၏အရည်အသွေးနှင့် ဆက်နွယ်သောပြဿနာ၊ ကာကွယ်ဆေးထိုးသောလုပ်ငန်းအမှားအယွင်းများနှင့်ဆက်နွယ်သောပြဿနာ၊ ကာကွယ် ဆေးထိုးနှံခြင်းကို စိုးရိမ်ကြောင့်ကြခြင်းနှင့် ဆက်နွယ်သောပြဿနာများကြောင့်မဟုတ်ဘဲ အခြားအကြောင်းတစ်ခုခု ကြောင့် တိုက်ဆိုင်၍ဖြစ်ပေါ်လာသော ကျန်းမာရေးပြဿနာဖြစ်ပေါ်ခြင်းကိုဆိုလိုသည်။

ပုံမှန်ကာကွယ်ဆေးထိုးအစီအစဉ်အရ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပေးရသော ကလေးများသည် နုနယ်သောကလေးများဖြစ်၍ ၎င်းအရွယ်များသည် ကူးစက်ရောဂါ၊ မွေးရာပါရောဂါ စသည့်ရောဂါမျိုးစုံဖြစ်ပွား၊ သေဆုံးမှု အများဆုံးအရွယ်ဖြစ်ပါသည်။

ထိုရောဂါများဖြစ်ပွား၊ သေဆုံးချိန်သည် ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပေးချိန်နှင့် တိုက်ဆိုင်တွေ့ ကြုံနိုင်ပါသည်။ ထိုအခါ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံသောကြောင့် ဖြစ်ပွားသည်ဟု ထင်တတ်ပါသည်။

အထူးသဖြင့် မူလကကျန်းမာနေသည်ဟုထင်ရသော ကလေးတွင်ဖြစ်ခဲ့လျှင် မိဘများနှင့် လူထုသည် ကာကွယ်ဆေးကိုသာ အပြစ်မြင်တတ်ကြပါသည်။

များသောအားဖြင့် တိုက်ဆိုင်မှုကြောင့်ဖြစ်ပွားသောနောက်ဆက်တွဲပြဿနာများသည် ကာကွယ်ဆေး ထိုးခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်မှုမရှိသည်မှာ သိသာထင်ရှားလေ့ရှိပါသည်။ ထိုရောဂါလက္ခဏာများသည် အခြားကာကွယ် ဆေးထိုးမထားသူများနှင့် အချိန်နေရာ၊ အသက်အုပ်စုတူသူများတွင်လည်း ဖြစ်ပွားပါက တိုက်ဆိုင်မှုဖြစ်ရပ်သာ ပိုမိုဖြစ်နိုင်ပါသည်။

သို့ရာတွင် စောစီးစွာသတင်းပေးပို့ခြင်း၊ သေချာစွာစုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းနှင့် လိုအပ်ပါကဓာတ်ခွဲ အတည်ပြုခြင်းများဆောင်ရွက်ထားမှသာ ၎င်းပြဿနာသည် ကာကွယ်ဆေးနှင့်မသက်ဆိုင်ကြောင်း တိကျခိုင်လုံ သောအထောက်အထားရှိပါမည်။

ထို့ကြောင့် ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီးနောက်ဆက်တွဲပြဿနာတိုင်းအား သတင်းပို့ခြင်း၊ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း နှင့် လူထုနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းလုပ်ငန်းများ၊ မပျက်မကွက်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အရေးကြီးပါသည်။

(၂-စ) အကျိုးအကြောင်းမသိသော ကာကွယ်ဆေးထိုးနံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲ ပြဿနာ (AEFI due to unknown cause)

ကာကွယ်ဆေးထိုးနံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာဖြစ်ပေါ်သောလည်း အထက်ပါ အကြောင်း များဆက်နွယ်မှုမရှိဘဲ မည်သည့်အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သည်ကို တပ်အပ်မပြောနိုင်သော နောက်ဆက်တွဲပြဿနာ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

AEFI ဖြစ်ရပ်နှင့် ပတ်သက်၍ မေးမြန်းစုံစမ်းခြင်း (AEFI Investigation) ဆောင်ရွက်သော်လည်း စုံစမ်းစစ်ဆေးသူမှ အကြောင်းရင်းအားတိတိကျကျပြည့်ပြည့်စုံစုံ စုံစမ်းဖော်ထုတ်ရှာဖွေနိုင်ခြင်းမရှိသည်မှာ ဖြစ်တတ် ပါသည်။

ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသည့်အဖွဲ့အား သတင်းအချက်အလက်လုံလောက်စွာ မပေးနိုင်လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ လူနာအားကောင်းစွာ စမ်းသပ်ခြင်းမပြုနိုင်လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ လူနာသေဆုံးသွားလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ အကြောင်းရင်းကို မဖော်ထုတ်နိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့မရှိစေရန် ကနဦးသတင်းပေးပို့မှုက အရေးကြီးသည်။

အသက်(၂)နှစ်အောက်ကလေးများတွင် အကြောင်းရင်းဖော်ပြနိုင်စွာ တိကျသေချာစွာ မဖော်ထုတ်နိုင် ဘဲ သေဆုံးတတ်သည့်အခြေအနေများ (Sudden Infant Death Syndrome) လည်းရှိသောကြောင့် AEFI ဖြစ်ပွားသူ ကလေး၏ မိဘ၊ ဆွေမျိုးများအား သေချာစွာရှင်းလင်းပြောကြား ဖြေသိမ့်ပေးသင့်သည်။

၃။ ကာကွယ်ဆေးထိုးနံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ အစုလိုက်ဖြစ်ပွားမှု (AEFI cluster)

အစုလိုက် AEFI ဖြစ်ပွားမှုဆိုသည်မှာ ဖြစ်ပွားသောအချိန်အားဖြင့် ဆက်စပ်နေသော ကျန်းမာရေး ဌာနတစ်ခု (သို့မဟုတ်) ရပ်ကွက် (သို့မဟုတ်) ကျေးရွာတစ်ခုတွင် နေရာအားဖြင့်ဆက်စပ်၍ တစ်လအတွင်း ဖြစ်ပွားသော၊ ထိုးနံတိုက်ကျွေးသောကာကွယ်ဆေးနှင့် အဆိုင်းတူ (သို့မဟုတ်) ကာကွယ်ဆေးထိုးသူ တူညီသော စုရပ်အားဖြင့် ဆက်စပ်နေသော၊ နှစ်ယောက်နှင့် အထက်ဖြစ်ပွားသော တူညီသောလက္ခဏာရှိသော နောက်ဆက်တွဲ ပြဿနာများကို ဆိုလိုသည်။

၄။ ကာကွယ်ဆေးထိုးနံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာ အကြောင်းအရင်းအား ယေဘုယျသုံးသပ်နိုင်သော အချက်အလက်များ

- အစုလိုက် နောက်ဆက်တွဲပြဿနာသည် ကျန်းမာရေးဌာနတစ်ခုတည်းတွင်သာ ဖြစ်ပွားပါက ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ မှားယွင်းမှုဖြစ်နိုင်သည်။
- ကာကွယ်ဆေးတစ်မျိုးတည်း၊ တစ်ဆိုင်းတည်းမှ ဖြစ်ပွားပြီး အခြားကာကွယ်ဆေးအမျိုးအစားနှင့် အဆိုင်းတွင် ဖြစ်ပွားမှုမရှိပါက အဆိုင်းလိုက်ထုတ်လုပ်ရာတွင် မှားယွင်းမှု (သို့မဟုတ်) သယ်ယူ

ပို့ဆောင်၊ သိုလှောင်ရာတွင် မှားယွင်းမှုကြောင့်ဖြစ်နိုင်သည်။

- အခြားကာကွယ်ဆေးထိုးမထားသူများတွင် ဖြစ်ပွားမှုရှိနေပါက ၎င်းနေရာတွင် ရောဂါတစ်ခုဖြစ် ပေါ်နေ၍ တိုက်ဆိုင်မှုဖြစ်ရပ်သာ ဖြစ်နိုင်သည်။
- သိထားပြီးသား ကာကွယ်ဆေးတုံ့ပြန်မှုဖြစ်ပြီး ဖြစ်ပွားမှုနှုန်းသည် ပုံမှန်မျှော်လင့်ထားသည့် နှုန်းအတွင်းပင်ဖြစ်ပါက ကာကွယ်ဆေးတွင် ပါဝင်သောပစ္စည်းနှင့် ဆက်နွယ်သော တုံ့ပြန်မှုသာ ဖြစ်ပါသည်။
- သိထားပြီးသော ကာကွယ်ဆေးတုံ့ပြန်မှုဖြစ်သော်လည်း ပုံမှန်မျှော်လင့်ထားသည့် နှုန်းအတွင်း ပင်ဖြစ်ပါက ကာကွယ်ဆေးတွင် ပါဝင်သောပစ္စည်းနှင့် ဆက်နွယ်သောတုံ့ပြန်မှုသာဖြစ်ပါသည်။
- သိထားပြီးသောကာကွယ်ဆေးတုံ့ပြန်မှုဖြစ်သော်လည်း ပုံမှန်မျှော်လင့်ထားသည့်နှုန်းထက် အဖြစ် များနေပါက ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းမှားယွင်းမှုများ (သို့မဟုတ်) ကာကွယ်ဆေးအရည်အသွေး ပြဿနာရှိနိုင်သည်။

၅။ AEFI ဖြစ်ပွားမှု သတင်းပို့အစီရင်ခံခြင်း

AEFI ဖြစ်ပွားမှုအတွက် သတင်းပေးပို့ရမည့်အခြေအနေများကို

- ပုံမှန်စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊
- ကာကွယ်ဆေးအသစ် စတင်ထည့်သွင်းထိုးနှံ / တိုက်ကျွေးရာတွင် ပိုမိုအလေးပေးအာရုံစိုက်၍ လည်းကောင်း၊
- အစုလိုက်ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံခြင်း / တိုက်ကျွေးခြင်းလုပ်ငန်းများတွင် ပိုမိုအလေးပေးအာရုံစိုက် ၍လည်းကောင်း သတင်းပို့အစီရင်ခံရမည်။

AEFI ဖြစ်ပွားမှုအတွက် သတင်းပေးပို့ရမည့်အချိန်

ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများကိုသတင်းပေးပို့ရမည့် အချိန်(၂) မျိုးရှိပါသည်။

(က) ချက်ချင်းသတင်းပေးပို့ခြင်း

ပြင်းထန် AEFI ဖြစ်ပွားမှုများကို ချက်ချင်း/(၂၄)နာရီအတွင်း အထက်အဆင့်ဆင့်သို့ သတင်းပေး အစီရင်ခံရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ချက်ချင်း သတင်းပေးပို့စဉ်စစ်ဆေးရန်လိုအပ်သော ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲ ပြဿနာများ

ပြင်းထန်သောနောက်ဆက်တွဲဖြစ်ရပ်ကို စတင်တွေ့ရှိသူကစတင်ပြီး သိသိချင်း/ချက်ချင်း/(၂၄) နာရီအတွင်း သတင်းပေးပို့ရပါမည်။ ပထမဆုံးသတင်းပေးပို့သူသည် သက်ဆိုင်ရာကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန / တိုက်နယ်ဆေးရုံ၊ မြို့နယ်၊ ခရိုင်ကျန်းမာရေးဦးစီးမှူးထံသို့ အမြန်ဆုံးဆက်သွယ်ရေးနည်းလမ်း (တယ်လီဖုန်း)

ဖြင့် သတင်းပေးပို့ရပါမည်။ ထိုသို့သတင်းပေးပို့ရာတွင် အဆင့်ဆင့်တာဝန်ရှိသူများအပြင် အဆင့်ကျော်၍လည်း သတင်းပေးပို့နိုင်ပါသည်။ ထို့နောက် သတင်းပို့ပုံစံဆက်လက်ပေးပို့ရပါမည်။ (နောက်ဆက်တွဲပုံစံ - ၂)

- (၁) ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီးနောက်ဆက်တွဲပြဿနာ မည်သည့်အမျိုးအစားမဆို အသက် အန္တရာယ်ပေးသည်အထိ၊ (သို့မဟုတ်) ဆေးရုံတက်ရသည်အထိ (ဆေးရုံတက်ရက် ကြာရှည်သည်အထိ)၊ (သို့မဟုတ်) မသန်မစွမ်းဖြစ်သွားသည်အထိ၊ (သို့မဟုတ်) သေဆုံးသည် အထိ ပြင်းထန်သော ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ၊
- (၂) ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးသော လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်တွင် မှားယွင်းမှုကြောင့် ဖြစ်နိုင်ဖွယ် ရှိသော (သို့မဟုတ်) အစုံလိုက်ဖြစ်ပွားသော ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ၊ (ဥပမာ - ဆေးထိုးသောနေရာတွင် ပြည်တည်ခြင်းများနှင့် ပြင်းထန်စွာရောင်ရမ်းခြင်း၊ အပြင်း ဖျားခြင်း၊ သွေးဆိပ်တက်ခြင်း၊ သွေးအဆိပ်တက်၍ သွေးလန်ခြင်း)
- (၃) ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီးနောက် ရက်(၃၀)အတွင်း အကြောင်းရင်းမသိရသေးဘဲ ဖြစ်ပေါ်သော ပြင်းထန်သော နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ၊
- (၄) မိဘများ (သို့မဟုတ်) ပြည်သူလူထုက သိသိသာသာစိုးရိမ်ပူပန်မှု၊ ကြောင့်ကြမှုဖြစ်စေသော ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ၊

အထက်ဖော်ပြပါပြဿနာများကိုတွေ့ရှိလျှင် တုံ့ပြန်အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများ ချက်ချင်းပြုလုပ်ရပါမည်။

ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပေးသူသည် ချက်ချင်းသတင်းပေးပို့၊ စုံစမ်းစစ်ဆေးရန်လိုအပ်သော သတင်းရရှိလျှင် ရရချင်း လူနာအားသွားရောက်ကြည့်ရှုပြီး လိုအပ်သောကနဦးကုသမှုများဆောင်ရွက်ပေး၍ အနီးဆုံး တိုက်နယ် / မြို့နယ်ဆေးရုံတို့သို့ ဆက်လက်လွှဲပြောင်းပို့ဆောင်ပေးပို့ရမည်။

ထို့နောက် အထက်အဆင့်ဆင့်အသီးသီးသို့ သိသိချင်း / ချက်ချင်း / (၂၄)နာရီအတွင်း ကနဦး သတင်းပေးပို့၍ သတင်းပို့ပုံစံတွင် ပြည့်စုံစွာဖြည့်စွက်ကာ ဆက်လက်ပေးပို့အစီရင်ခံရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ချက်ချင်းသတင်းပေးပို့ရမည့် ပြင်းထန်သောနောက်ဆက်တွဲပြဿနာများကို သတင်းပေးပို့ရန် အချိန်ဇယား (Timelines for Reporting Serious AEFI)

ကျန်းမာရေးဌာန	ဆောင်ရွက်ရမည့်သူ	သတင်းပေးပို့ရမည့်အချိန်
ကာကွယ်ဆေးထိုးစုရပ်၊ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	သားဖွားဆရာမ	သတင်းရရှိလျှင်ရရှိခြင်း အမျိုးသမီးကျန်းမာရေး ဆရာမ / လက်ထောက်ကျန်းမာရေးမှူးထံ သတင်းပေးပို့ရမည်။
ကျေးလက် / တိုက်နယ် ကျန်းမာရေးဌာန	အမျိုးသမီးကျန်းမာရေး ဆရာမ / လက်ထောက် ကျန်းမာရေးမှူး / တိုက်နယ် ဆရာဝန်	သားဖွားဆရာမထံမှ သတင်းရရှိပြီးချက်ချင်း / (၂၄) နာရီအတွင်း မြို့နယ်ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှူးထံ သတင်းပေးပို့ရမည်။
မြို့နယ်ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန	မြို့နယ်ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာနမှူး	- သတင်းရရှိပြီးချက်ချင်း / (၂၄)နာရီအတွင်း တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာနမှူးထံမှတစ်ဆင့် လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူး / အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်ဆရာဝန် (တိုးချဲ့ကာကွယ်ဆေး / ကူးစက်)ထံ သတင်း ပေးပို့ရမည်။ - နောက်ဆက်တွဲ ပြဿနာကို လေ့လာစုံစမ်းခြင်း စတင်ရမည်။
တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန	တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှူး / လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး / အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်ဆရာဝန် (တိုးချဲ့ကာကွယ်ဆေး / ကူးစက်)	ဗဟိုတိုးချဲ့ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းသို့ (၂၄)နာရီ အတွင်း သတင်းပေးပို့ရမည်။ (၂၄)နာရီအတွင်းစုံစမ်းစစ်ဆေးရမည်။ လိုအပ်သော အကြံဉာဏ် / အကူအညီရယူရမည်။

ချက်ချင်း / (၂၄)နာရီအတွင်း သတင်းပေးပို့ရန်အတွက် ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ် ၀၆၇-၃၄၂၀၉၁၇ / ၃၄၂၀၉၂၅

Fax- ၀၆၇ ၃၄၂၀၉၃၇

ဗဟိုတိုးချဲ့ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်း၊ ရောဂါနှိမ်နင်းရေးအဆောက်အဦး၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊

နေပြည်တော်

(ခ) လစဉ်စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရောဂါများပေါင်းစည်းသတင်းပေးပို့ခြင်း

ချက်ချင်းသတင်းပေးပို့ထားသော ပြင်းထန် AEFI ဖြစ်ပွားမှုများကိုလည်းကောင်း၊ မပြင်းထန်သော Minor AEFI ဖြစ်ပွားမှုများကိုလည်းကောင်း၊ ပုံမှန်ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံခြင်းအတွက် လစဉ်သတင်းပေးပို့အစီအစဉ် အတိုင်း အခြားသောဖြစ်ပွားမှုသတင်းပေးပို့အစီရင်ခံစာများနှင့်အတူ သက်ဆိုင်ရာကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာနတို့မှ မြို့နယ် / တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ် / ဗဟိုအဆင့် စသည့် အထက်အဆင့်ဆင့်သို့ စုစည်းပေးပို့ရမည်။

AEFI ဖြစ်ပွားမှုများအား လစဉ်အစီရင်ခံစာများတွင် ထည့်သွင်းသတင်းပေးပို့ရခြင်းကြောင့်

ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများတွင် တာဝန်ပိုလာမည်ဖြစ်သော်လည်း ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် AEFI ဖြစ်ပွားမှုကို စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း၊ လိုအပ်သလိုတုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းများကို အချိန်နှင့် တပြေးညီဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သဖြင့် ကလေးငယ်တို့အတွက် လိုအပ်သော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများ အချိန်မီဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခြင်း၊ ကလေး၏ အသက်အန္တရာယ် မထိခိုက်နိုင်ခြင်း၊ ပြည်သူလူထုမှ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ တာဝန်ယူရသော ကျန်းမာရေးဌာနအပေါ်အားကိုးယုံကြည်မှုဖြစ်ပေါ်ခြင်း စသည့်အကျိုးကျေးဇူးများရရှိနိုင်သဖြင့် တာဝန်သိစိတ်အပြည့်ဖြင့် ဝီပြင်စွာဆောင်ရွက်ကြရန် ဖြစ်ပါသည်။

၆။ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများအား စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း

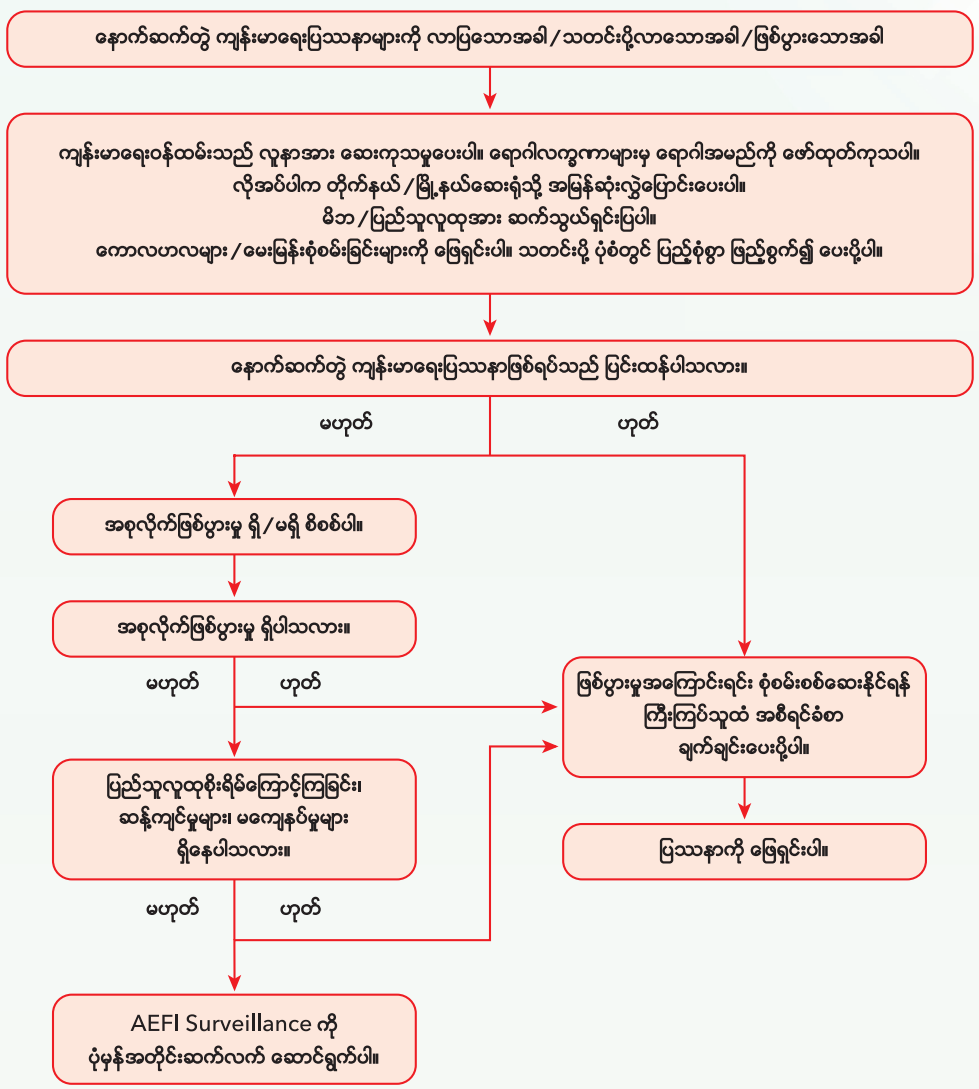
အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများသည် ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီးနောက်ဆက်တွဲပြဿနာများဖြစ်ပွားမှုကို ရှာဖွေ၍ သတင်းပေးပို့ရာတွင် အဓိကတာဝန်ရှိပါသည်။ သို့သော် အကြောင်းရင်းရှာဖွေဆန်းစစ်ရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေရန် အခြေခံအချက်အလက်များ ကောက်ယူပြုစုထားရန်လိုအပ်ပါသည်။

ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ (AEFI) စုံစမ်းစစ်ဆေးရာတွင် မေးမြန်းရန် အချက်အလက်များ

စုံစမ်းစစ်ဆေးသော ကွင်းဆင်းအဖွဲ့သည် လူနာတစ်ဦးချင်းအချက်အလက်များကို မေးမြန်းရမည် ဖြစ်ပါသည်။

- (၁) လူနာအမည်၊ မွေးသက္ကရာဇ်၊ အသက်၊ ကျား/မ၊ မိဘအမည်၊ နေရပ်လိပ်စာ
- (၂) ကာကွယ်ဆေးထိုးရာဇဝင်အသေးစိတ်
- (၃) ကာကွယ်ဆေးနှင့် ပတ်သက်သောအချက်အလက်များ
- (၄) ကာကွယ်ဆေး သိုလှောင်၊ ထိန်းသိမ်း၊ ကိုင်တွယ်၊ သုံးစွဲမှု အခြေအနေ
- (၅) AEFI ဖြစ်ပွားသည့် ကာကွယ်ဆေးထိုးစုရပ်တွင် အလားတူကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေး ထားသည့် ကလေးနှင့် မိခင်စုစုပေါင်း
- (၆) ကာကွယ်ဆေးမထိုးသော်လည်း ၎င်း AEFI ဖြစ်ပွားသည့် ကလေး/မိခင်နှင့် အလားတူရောဂါ လက္ခဏာဖြစ်ပွားသည့် ကလေးများ/မိခင်များ

ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများသတင်းရရှိသောအခါ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်မှုများ

၇။ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းလုပ်ငန်း (AEFI Surveillance)

ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း (AEFI Surveillance)ဖြင့် ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းအန္တရာယ်ကင်းရှင်းစိတ်ချရမှုကို ပြသနိုင်ပြီး AEFI အမျိုးအစားခွဲခြား၍ အလားတူထပ်မံဖြစ်ပွားမှုမရှိစေရန်နှင့် မလိုလားအပ်သောအကျိုးဆက်များကို ကာကွယ်လျော့ချနိုင်ပါသည်။

ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းလုပ်ငန်းကို မြန်မာနိုင်ငံတွင် (၂၀၀၁)ခုနှစ်မှ စတင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

AEFI ဖြစ်ပွားမှုစောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းလုပ်ငန်း၏ ရည်ရွယ်ချက်များ

AEFI ဖြစ်ပွားမှုများအား အချိန်မီရှာဖွေဖော်ထုတ်၍ -

- ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အမှားအယွင်းများရှိပါက ပြုပြင်ပေးခြင်းဖြင့် ထပ်မံဖြစ်ပွားမှုမှ ကာကွယ်ရန်၊
- တိုက်ဆိုင်မှုများကြောင့်ဖြစ်သော နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ (Coincidental AEFI) ကို ကာကွယ်ဆေးကြောင့်ဟု လွဲမှားစွာအပြစ်ပုံချခံရခြင်း မရှိနိုင်စေရန်၊
- ကာကွယ်ဆေး၏ အန္တရာယ်ကင်းစိတ်ချရမှုအပေါ် မိဘပြည်သူများက စိုးရိမ်ပူပန်မှု၊ သံသယရှိမှု ပေါ်ပေါက်လာပါက စနစ်တကျနှင့် လိမ္မာပါးနပ်စွာတုံ့ပြန်ဖြေရှင်းလျက်ပြည်သူလူထု၏ ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းအပေါ် ယုံကြည်ကိုးစားမှုအား ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းရန်၊
- ကာကွယ်ဆေးများ၏ ယေဘုယျအကျိုးဆက်များကို လူထုပိုမိုသိရှိသဘောပေါက်လာစေပြီး ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ / အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများနှင့် တိုင်ပင် / ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုတိုးတက်လာစေရန်၊
- လူထုအတွင်း (AEFI) ဖြစ်ပွားမှုနှုန်းထားများကို ဖော်ထုတ်ခြင်းဖြင့် အခြားနိုင်ငံများတွင် ဖြစ်ပွားသည့် နှုန်းထားများနှင့် နှိုင်းယှဉ်သုံးသပ်နိုင်ရန်၊
- ကာကွယ်ဆေးအမျိုးအစားနှင့် ထုတ်လုပ်သည့်အဆင့်များအလိုက် ဖြစ်လေ့ရှိသည်ထက် ဖြစ်ပွားမှုများပြားနေခြင်းရှိ / မရှိ ဖော်ထုတ်၍ ထပ်မံဖြစ်ပွားမှုမှ ကာကွယ်ရန်၊
- အသုံးပြုနေသော ကာကွယ်ဆေးများ၏ အရည်အသွေးကို ဆန်းစစ်ကြီးကြပ်ရန်၊
- ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများဖြစ်ပွားမှုနှင့် သေဆုံးမှုများ ကာကွယ်ရန်၊

AEFI ဖြစ်ပွားမှုစောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းလုပ်ငန်းသည် ကာကွယ်ဆေး၏ အန္တရာယ်ကင်းစိတ်ချရမှုကို ဂရုတစိုက် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ ကာကွယ်ဆေးသုံးစွဲသူများအားလုံး အန္တရာယ်ကင်းစိတ်ချရစေရန် အဓိက ရည်ရွယ်ပါသည်။

ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီးနောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းလုပ်ငန်းအား စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်နိုင်ပါက ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းများကို ပိုမိုတိုးတက်ရန်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဖြစ်ပွားမှုများကို လျင်မြန်စွာသတင်းပေးပို့ခြင်းဖြင့် နောက်ဆက်တွဲပြဿနာ၏ အကြောင်းရင်းပေါ်မူတည်ပြီး ကာကွယ်ဆေးထိုး / တိုက်လုပ်ငန်းတွင် အန္တရာယ်ဖြစ်ပွားမှုလျော့ချနိုင်သော အောက်ပါလုပ်ငန်းများကို ပိုမိုဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

- ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် စံကိုက်လုပ်ငန်းစဉ် (Standard Operating Procedures) ကို ပိုမိုတိကျစွာ လိုက်နာဆောင်ရွက်လာစေမည်။
- အန္တရာယ်ကင်းထိရောက်ကောင်းမွန်သော ကာကွယ်ဆေးဖြန့်ဖြူး / သယ်ယူ / သိုလှောင်သော စနစ်ကို အမြဲထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်၍ အအေးလမ်းကြောင်း စဉ်ဆက်မပြတ်ကောင်းမွန်နေစေမည်။
- ကာကွယ်ဆေးထိုးပစ္စည်းများ လုံလောက်စွာရှိနေစေမည်။
- ကာကွယ်ဆေးထိုးစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို စနစ်တကျအန္တရာယ်ကင်းစွာ စွန့်ပစ်စေမည်။

- AEFI နှင့် ပတ်သက်သည့် နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများကို ရှာဖွေခြင်း၊ သတင်းတုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းကိစ္စများ စနစ်တကျဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများလိုအပ်သလို သင်တန်းပေးမည်။
- လူထုနှင့် ထိရောက်သော ဆက်သွယ်ရေးနည်းလမ်းများရှာဖွေကျင့်သုံးမည်။
- ကျန်းမာရေးဌာနအဆင့်တိုင်းတွင် AEFI ဖြစ်ပွားမှု သတင်းအချက်အလက်များကို သေချာစွာ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ၍ သုံးသပ်ခြင်းများကို ဆီလျော်စွာတုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်။

၈။ AEFI စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းလုပ်ငန်းနှင့် ကာကွယ်ခြင်းလုပ်ငန်းများတွင် အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းအသီးသီး၏တာဝန်များ

၁။ သားဖွားဆရာမ

- သားဖွားဆရာမများသည် ဗဟိုမှ သတ်မှတ်ထားသော Immunization Schedule ကို လိုက်နာရန်၊
- ကာကွယ်ဆေးများကို ဗဟိုမှထုတ်ပေးသော သတ်မှတ်ဆေးထိုးပြွန်များဖြင့်သာ ဖျော်ပါ။ ဝက်သက် - ဂျက်သိုး၊ ဂျပန်ဦးနှောက်ရောင်နှင့် ဘီစီဂျီကာကွယ်ဆေးများအတွက် ဗဟိုမှ ထုတ်ပေးသော သတ်မှတ်ဖျော်ရည်ကိုသာ အသုံးပြု၍ဖျော်စပ်ပါ။

ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးရာတွင် ကလေးငယ်များကို (၁၀၁ ဒီဂရီဗာရင်ဟိုက်)များခြင်း၊ တက်ခြင်း၊ ရင်ကြပ်ခြင်း၊ ပြင်းထန်ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော့ခြင်း၊ သူငယ်နာ / ဘယ်ရီဘယ်ရီရောဂါနှင့် နေထိုင်မကောင်းသော လက္ခဏာများရှိ/မရှိ သေချာစွာစမ်းသပ်စစ်ဆေး Screen လုပ်ရန်နှင့် တွေ့ရှိပါက အဆိုပါကလေးအား ကာကွယ်ဆေးထိုးမပေးသေးဘဲ ခေတ္တရွှေ့ဆိုင်းပြီး ကလေးပြန်လည်ကောင်းမွန်လာမှသာ ဆေးထိုးပါ။

(မှတ်ချက် - ရောဂါအမည်သတ်မှတ်ရာတွင် HMIS နှင့် သက်ဆိုင်ရာဌာနများ (ဥပမာ - ဗဟိုအာဟာရဌာန)မှ ညွှန်ကြားချက်များအတိုင်း သတ်မှတ်ရပါမည်။)

- မိခင်မှ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးရန်ဆန္ဒမရှိဘဲ ငြင်းဆန်ပါက နားလည်သဘောတူသည်အထိ ရှင်းပြပြီး သဘောတူညီမှ ထိုးနှံတိုက်ကျွေးခြင်းကို ဆောင်ရွက်ပါ။
- ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီးနောက် ကလေးကို ကာကွယ်ဆေးထိုးစုရပ်တွင် အနည်းဆုံးနာရီဝက်စောင့်ဆိုင်းပါစေ။
- အိမ်ရောက်ပြီးနောက် ကလေးနေမကောင်းဖြစ်လျှင် မိမိနှင့် ပြန်လည်ဆက်သွယ်သတင်းပို့ရန် မှာကြားပါ။
- သာမန်ရောဂါလက္ခဏာများဖြစ်သော ဖျားခြင်း၊ နာခြင်းကို ကုသမှုပေးပြီး၊ အခြားပြင်းထန်သော AEFI များအတွက် SMO/TMO များထံ မိမိကိုယ်တိုင်လိုက်ပါ၍ တိုက်နယ် / မြို့နယ်ဆေးရုံသို့ သင့်လျော်သောကုသမှုခံယူရန် အမြန်ဆုံးပို့ဆောင်ပါ။
- ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီးပါက ကာကွယ်ဆေးထိုးမှတ်တမ်းတွင် ပြည့်စုံစွာဖြည့်သွင်းပါ။ သို့မှသာလျှင် မှန်ကန်သောကာလအပိုင်းအခြားကို သိရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

- အရန်သားဖွားများ / လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သားများအား ဆေးထိုးစုရပ်တွင် ကာကွယ်ဆေး လာရောက်ထိုးနှံတိုက်ကျွေးသောကလေးများတွင် AEFI ဖြစ်ပွားမှုအား စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှု ရန်အတွက် အကူအညီတောင်းခံရန်နှင့် ဖြစ်ပွားမှုရှိပါက မိမိထံချက်ချင်း သတင်းပေး ပို့ရမည်။
- ပြင်းထန်သောဖြစ်ရပ်များနှင့် အစုလိုက်ဖြစ်ပွားမှုများ (Serious AEFI/AEFI cluster) အား ကျေးလက် / တိုက်နယ်ကျန်းမာရေးဌာနထံသို့ သတ်မှတ်ထားသော သတင်းပို့ပုံစံဖြင့် ချက်ချင်း သတင်းပေးပို့ရမည်။
- AEFI ဖြစ်ပွားမှုအားလုံးကို လစဉ်အစီရင်ခံစာတွင် သတင်းပေးပို့အစီရင်ခံရမည်။ AEFI ဖြစ်ပွားမှု မရှိပါကလည်း မရှိကြောင်း (Zero Report) ပေးပို့ရမည်။ သတင်းပေးပို့သော AEFI ဖြစ်ပွားမှုများ၏ အသေးစိတ်မှတ်တမ်းများအား သားဖွားဆရာမထံတွင် ပြုစုထားရှိ ရပါမည်။
- မြို့နယ်ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှူး၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် AEFI ဖြစ်ပွားမှုစုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းနှင့် တုံ့ပြန် ဆောင်ရွက်ခြင်းလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ကူညီဆောင်ရွက်ရမည်။
- ဆေးထိုးအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ချင်းစီတိုင်းတွင် AEFI kit တစ်ခုစီထားရှိရန်
- AEFI kit မရှိပါက သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၏ အစီအစဉ်ဖြင့် အောက်ဖော်ပြပါဆေးနှင့် ဆေးပစ္စည်းစာရင်းအတိုင်း AEFI kit ပြုလုပ်၍ ထားရှိရန်။

Adverse Events Following Immunization (AEFI) Kit for Immunization Team

Composition of Adverse Event Following Immunization Kits

1	Adrenaline 1 mg/ml, 1ml Ampoule (1:1000)	2	Amp
2	Syringe (disposable, Tuberculin syringe, 1 ml) + needle, 27 G	2	Each
3	Sodium Chloride, 0.9%, 500ml, Plastic pouch with rubber cap	1	Each
4	Infusion set, Air inlet	1	Set
5	Needle, Scalp Vein, disposable, 23G, disposable	3	Each
6	Swab/wipe, Cotton, w/Isopropyl Alcohol 70% 30 x 30mm	2	Each
7	Cutting files	1	Each
8	Instruction Leaflet, A4 80gsm, monochrome	1	Each
9	Recycle bag with zip and label lock, 12" x 10"	1	Each
10	Plastic bag with zip lock, 5" x 76" for ampoules and needles	1	Each
11	Adhesive tape, Paper, 1 cm x 5m	1	Roll
12	Translucent plastic container/storage with clip-lock for AEFI Kit with label (AEFI Kit for Immunization Teams)	1	Box

၂။ ကျန်းမာရေးကြီးကြပ်(၂)

- ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီးသော ကလေးငယ်များတွင် AEFI ဖြစ်ပွားမှု ရှိ/မရှိ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရမည်။
- AEFI ဖြစ်ပွားမှုရှိပါက သက်ဆိုင်ရာသားဖွားဆရာမ၊ တိုက်နယ်ဆရာဝန် စသည့်သူများထံ ဆက်သား / တယ်လီဖုန်းဖြင့် ချက်ချင်းသတင်းပေးပို့ရမည်။
- လူနာညွှန်းပို့ရာတွင် ကူညီဆောင်ရွက်ရမည်။
- AEFI စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့အား အကူအညီပေးရမည်။
- ပြည်သူလူထု၏ ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်ရာတွင် ပံ့ပိုးကူညီဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၃။ ကျန်းမာရေးမှူး / အမျိုးသမီးကျန်းမာရေးဆရာမ

- ကာကွယ်ဆေးထိုးစုရပ်များကို ပုံမှန်ကွင်းဆင်းကြီးကြပ်ရာတွင် ဆေးထိုးအပ်၊ ဆေးပိုက်များ လုံလောက်မှုနှင့် ပိုးသန့်စင်မှုရှိ/မရှိ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံသည့် နည်းစနစ်များ၊ ဆေးပမာဏ မှန်ကန်မှုရှိ/မရှိ အမှားအယွင်းမရှိစေရန်စစ်ဆေး၍ လိုအပ်ချက်များတွေ့ရှိပါက ပြင်ဆင်ပေး ရမည်။
- ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲများနှင့် ဆေးထိုးစုရပ်များအတွက် လိုအပ်သော Vaccine, AD Syringes, Mixing Syringe, Vaccine Carrier နှင့် Ice Packs များ အသုံးပြုရာတွင် တိကျစွာလိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းရှိ/မရှိ စစ်ဆေးရမည်။
- AEFI ဖြစ်ပွားမှုရှိပါက သားဖွားဆရာမ/ကာကွယ်ဆေးထိုးသူများ၏ ကာကွယ်ဆေးထိုး စုရပ်များသို့ ကွင်းဆင်းသွားရောက်၍ လက်တွေ့လိုအပ်ချက်များကိုတွေ့ရှိပါက ချက်ချင်း ပြင်ဆင် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။
- ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီးသူများအား AEFI စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုမှုရှိ/မရှိကို ပြည်သူလူထုအား စိစစ်လေ့လာခြင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။
- ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများနှင့် လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သားများ/စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ AEFI ဖြစ်ပွားမှုအား စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုသတင်းပေးပို့ရန် အားပေးတိုက်တွန်းရမည်။
- ကျန်းမာရေးဌာနခွဲများမှ လစဉ်အစီရင်ခံစာနှင့်အတူ သတင်းပေးပို့လာသော AEFI ဖြစ်ရပ် များကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာသုံးသပ်ရမည်။
- AEFI ဖြစ်ပွားမှုတစ်စုံတစ်ရာ သတင်းပေးပို့ခြင်းမရှိသော ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများလည်း သတင်းပေးပို့ရန် အားပေးတိုက်တွန်းရမည်။

၉။

ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီးနောက်ဆက်တွဲပြဿနာများနှင့် ပတ်သက်၍ ပြည်သူလူထုအားဆက်သွယ်ပြောကြားခြင်း

AEFI ဖြစ်ပွားမှုနှင့်ပတ်သက်၍ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရာတွင် လူထု (အထူးသဖြင့် သက်ဆိုင်သော မိသားစု) အား ရှင်းလင်းပြောကြားရန် အလွန်အရေးကြီးပါသည်။

နားလည်ပေးပါ

မိသားစုများသည် စိုးရိမ်ပူပန်ထိတ်လန့်နေကြသည်။ ၎င်းတို့၏ အပြုအမူအပြောအဆိုများကို နားလည်မှုပေးပါ။

ပွင့်လင်းပါစေ

မိမိကိုယ်ကို ကာကွယ်သော အပြုအမူ၊ အပြောအဆိုများကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။

ရိုးသားမှုရှိပါစေ

မိမိတွင်ရှိသော သတင်းအချက်အလက်ထက် ပိုမို၍မလိုအပ်သည်များကိုမပြောပါနှင့်။ သင်မသိသည်များကို ခန့်မှန်း၍ မပြောပါနှင့်။ လိုအပ်လျှင် ပြန်လာမည်ဟုပြောပါ။

နှစ်သိမ့်ပေးပါ

နှစ်စဉ်ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းအားဖြင့် အသက်ပေါင်းများစွာကာကွယ်ပေးနိုင်ကြောင်း ရှင်းပြပါ။ ကာကွယ်ဆေးများ၏ အရည်အသွေးသည် အန္တရာယ်ကင်းပြီး ကလေးတိုင်းကိုထိုးသော ကာကွယ်ဆေးများသည် ဖြန့်ဝေပေးပို့မှုအဆင့်ဆင့်တွင် စနစ်တကျသယ်ဆောင် ဖြန့်ဖြူးသည်ကို ပြောပြပါ။

တာဝန်ယူမှုရှိပါစေ

အကယ်၍သင်သည် ပြောဆိုရန် တာဝန်ပေးထားသောသူဖြစ်လျှင် AEFI ဖြစ်ပွားသော မိသားစုမှ မေးမြန်းလာသမျှကို တာဝန်ယူဖြေဆိုရန် လိုပါသည်။

အဆက်အသွယ်အမြဲရှိနေပါစေ

မိသားစုထံသို့ပြန်လည်လာရောက်ပြီးဆက်သွယ်မှုအမြဲရှိနေရန် လိုအပ်ပါသည်။ မိသားစုများနှင့် အမြဲထိတွေ့ဆက်ဆံနေခြင်းဖြင့် ပြည်သူလူထု၏ ယုံကြည်ကိုးစားမှုကို ပြန်လည်ထူထောင်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

၁၀။ နောက်ဆက်တွဲပုံစံ - ၁

ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများသတင်းပေးပို့ခြင်း

ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများသတင်းပေးပို့မှုပုံစံ

No. Of AEFI Cases					
Minor				Serious	Total
Fever	Injection Site Swelling/ Abscess	Seizures	Other		
Note					

ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီးနောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ သတင်းပို့ပုံစံကို ဖြည့်စွက်ရာတွင် အသုံးပြုရမည့် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုသတ်မှတ်ချက်များ

ဖျားခြင်း

အဖျားတိုင်းကြည့်ရာတွင် တစ်ကြိမ်မဟုတ်တစ်ကြိမ်တွင် အပူချိန် (၃၈)ဒီဂရီစတင်တိဂရိတ် (သို့မဟုတ်) (၁၀၀.၄)ဖာရင်ဟိုက်နှင့် အထက်ကျော်လွန်ခြင်း။

ကာကွယ်ဆေးထိုးသောနေရာတွင် ရောင်ခြင်း

ကာကွယ်ဆေးထိုးသောနေရာသည် အလိုအလျောက် (သို့မဟုတ်) ထိလျှင် နာကျင်ခြင်း၊ နီရဲခြင်း၊ မာခြင်း / ရောင်ခြင်း၊ ပူခြင်းတို့ဖြစ်ခြင်း။

ဆေးထိုးသောနေရာတွင်ပြည်တည်ခြင်း

အလိုအလျောက် (သို့မဟုတ်) ခွဲစိတ်လိုက်သောအခါ အစိုဓာတ်အခဲမှ ပြည်ထွက်ခြင်း။

တက်ခြင်း

သတိလစ်သွားသည်ကိုမြင်ရသူရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ၊ တစ်ကိုယ်လုံးအနံ့ဆန့်ငင်၍တက်ခြင်း (သို့မဟုတ်) တောင့်၍ တက်ခြင်း (သို့မဟုတ်) ဆန့်ငင်၍ တောင့်၍ တက်ခြင်း(သို့မဟုတ်) မလှုပ်ရှားဘဲတက်ခြင်း။

အခြား

အထက်ဖော်ပြပါ သာမန်ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီးနောက်ဆက်တွဲပြဿနာများအပြင် အခြားကာကွယ်ဆေးထိုးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများကို ထည့်သွင်းရပါမည်။ အောက်ဖော်ပြပါအဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို သတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီပါက အဆိုပါသတ်မှတ်ချက်အတိုင်းလည်းကောင်း၊ မကိုက်ညီပါက ရောဂါအလိုက်လည်းကောင်း ဖြစ်ပွားသူအရေအတွက်ကို ထည့်သွင်းဖော်ပြရပါမည်။

ဖြူဖျော့ခြင်း/ပျော့ခွေခြင်း/တုံ့ပြန်မှုအားနည်းခြင်း

(Hypotonic Hyporesponsive Episode - HHE) - ရုတ်တရက်ပျော့ခွေခြင်း၊ တုံ့ပြန်မှုမရှိခြင်းနှင့် ဖြူဖျော့သွားခြင်း (သို့မဟုတ်) ပြာနမ်းသွားခြင်း

ကလေးရုတ်တရက် သေဆုံးခြင်း (Sudden Infant Death Syndrome - SIDS)

(၂) နှစ်အောက်ကလေးတစ်ဦး၏ သေဆုံးရခြင်းအကြောင်းရင်းကို သေဆုံးပြီး ခွဲစိတ်စစ်ဆေးခြင်းများ ပြုလုပ်သော်လည်း ရောဂါရာဇဝင်ဆန်းစစ်သုံးသပ်ခြင်းနှင့် ဖြစ်ရပ်များ၏ ရာဇဝင်လေ့လာခြင်းအားဖြင့် ရှင်းလင်းစွာမသိနိုင်သော ရုတ်တရက်သေဆုံးခြင်း။

သာမန်ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများကို သတင်းပေးပို့ရာတွင် သတင်းပေးပို့သည့် ကာလအတွင်းဖြစ်ပွားသည့် စုစုပေါင်းကလေးဦးရေကိုသာ ဖြစ်ပွားသည့်အမျိုးအစားအလိုက် ထည့်သွင်းဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ နာမည်၊ အသက်တို့ ထည့်သွင်းရန်မလိုပါ။

ဥပမာဇယားဖြည့်သွင်းခြင်း

ဤဇယားဖြည့်သွင်းမည့်လအတွင်း သာမန်ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးခြင်းပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာဖြစ်ပွားခဲ့သော ကလေးဦးရေစုစုပေါင်း (၅) ဦးရှိပြီး ၎င်းတို့အနက် ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးခြင်းပြီးနောက် ဖျားသည့်ကလေး (၃) ဦး၊ ကာကွယ်ဆေးထိုးသည့်နေရာတွင် ရောင်သည့်ကလေး (၁) ဦး၊ ကာကွယ်ဆေးထိုးသည့်နေရာတွင် ပြည်တည်သည့်ကလေး (၁) ဦးရှိပြီး ပြင်းထန်ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးခြင်းပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာဖြစ်ပွားသူမရှိပါက အောက်ပါအတိုင်းဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

No. Of AEFI Cases					
Minor				Serious	Total
Fever	Injection Site Swelling/ Abscess	Seizures	Other		
၃	၂	၀	၀	၀	၅
Note					

အရေပြားတွင်အနီစက်ထွက်ခြင်း၊ အဆစ်ကိုက်ခြင်းစသည့် အခြားသာမန်ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများသည် ဖော်ပြပါဇယားတွင်မပါဝင်သဖြင့် Others (အခြား) စာတိုင်တွင် ထည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ပြင်းထန်ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးခြင်းပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာဖြစ်ပွားသော ကလေးရှိခဲ့ပါက Serious AEFI ဇယားကွက်တွင် ဖြည့်သွင်းပြီး စုစုပေါင်း (Total) တွင် ပေါင်းထည့်ပေးရမည်။

အကယ်၍ ကလေးတစ်ဦးတည်းတွင် ရောဂါ (သို့မဟုတ်) ရောဂါလက္ခဏာတစ်ခု ထက်ပိုပါက အခြားစာတိုင်တွင် ထည့်သွင်း၍ မှတ်ချက်တွင် ဖော်ပြပါ။ (ဥပမာ - အဖျားကြီး၍ တက်ခြင်း - ၂ ဦး)

Serious AEFI ဖြစ်ပွားမှုကိုလည်း ဖြစ်ပွားသည့်အမျိုးအစားအလိုက် မှတ်ချက်တွင် ဖော်ပြပါ။ (ဥပမာ - ဆေးရုံတက်ခြင်း - ၁ ဦး)

ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီးနောက်ဆက်တွဲပြဿနာများနှင့် ပတ်သက်၍ အထင်မှားယွင်းမှုများဖြစ်တက်ပါသည်။

- အထင်မှားယွင်းမှု** - ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာသည် ကာကွယ်ဆေးကြောင့်သာဖြစ်သည်။
- အမှန်** - ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာသည် ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းနှင့် အကြောင်းအကျိုးဆက်နွှယ်မှု ရှိနေမည်ဟု မဆိုလိုပါ။

- အထင်မှားယွင်းမှု** - ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာဖြစ်သော အလွန်ပြင်းထန်သောကြောင့် ကြောက်စရာကောင်းသည်။
- အမှန်** - ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာသည် ပြင်းထန်သည့်ဖြစ်ရပ်သည် အလွန်ဖြစ်ခဲပါသည်။ သားဖွားဆရာမတစ်ဦး၏ လုပ်သက်တစ်လျှောက်လုံးတွင် တွေ့ဖူး ချင်မှတွေ့မည် ကြောက်စရာမလိုပါ။
- အထင်မှားယွင်းမှု** - ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများကို သတင်းပေးပို့ကာ ကာကွယ်ဆေးထိုး သူအား အပြစ်ပေးအရေးယူမည်ကို စိုးရိမ်ကြောက်လန့်ပါသည်။
- အမှန်** - ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီး နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများကို သတင်းပေးပို့ပါက အရေးမယူ၊ သတင်းပေးပို့မှသာ ဖြစ်ပွားသောအကြောင်းရင်းကို သိရှိအချိန်မီပြုပြင်ခြင်း၊ လူထုအား အသိပေးဆောင်ရွက်နိုင်ပါမည်။ ကာကွယ်ဆေးထိုးသူနှင့် ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းကို အထင်လွဲမှားကာကွယ်၍ ပိုမိုတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်ပါမည်။ ထို့ကြောင့်သတင်း ပေးပို့ကြပါရန် တိုက်တွန်းပါသည်။

၁၁။ နောက်ဆက်တွဲပုံစံ - ၂

ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီးနောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ သတင်းပို့ပုံစံ
(ပြည့်စုံစွာဖြည့်စွက်၍ ၂၄ နာရီအတွင်း ပေးပို့ရန်)

အမည်	မိခင် / ဖခင်အမည်	မွေးဖွားရက်စွဲ - ရက် / လ / နှစ်			
နေရပ်လိပ်စာ			ကျား / မ		
ကျေးရွာ / ရပ်ကွက်	မြို့နယ်	တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ်			
ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံ / တိုက်ကျွေးသည့် ကျန်းမာရေးဌာန		သတင်းပေးပို့သူ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း -			
ကာကွယ်ဆေး	ဆေးထိုးသည့်နည်း (Route)	ဆေးထိုးသည့်နေရာ (Site)	အဆိုးဆုံး အမှတ်	ဆေးထုတ် လုပ်သူ	သက်တမ်း ကုန်ဆုံးရက်
ကာကွယ်ဆေးအမည်နှင့် အကြိမ်အရေအတွက်၊ ဖျော်စပ်ရည်ပါရှိလျှင် ဖော်ပြပါ။					
ကာကွယ်ဆေးထိုး ရက်နှင့် အချိန်	လက္ခဏာစတင်သည့် ရက်နှင့်အချိန်	ဆေးထိုးပြီးချိန်မှ စတင်သော ကာလအပိုင်း အခြား	သတင်းပို့ရက်နှင့် အချိန်		

ဖြစ်ပွားသောလက္ခဏာများ - အကွက်တွင်(✓) ဖြစ်ပါ။

ဆေးထိုးနေရာပြင်းထန်စွာရောင်ရမ်းခြင်း (၅ စင်တီမီတာကျော်သည်။) (၃)ရက်ကျော်ကြာသည်။)	
ဘီစီဂျီအကျိတ်ရောင်ရမ်းခြင်း (၁.၅ စင်တီမီတာကျော်သည်။ အရည်ထွက်သော အနာပေါက်ရှိသည်။)	
ဆေးထိုးနေရာတွင် ပြည်တည်ခြင်း	
ဖျားခြင်း (၁၀၀)ဒီဂရီဖဲရင်ဟိုက်ထက် ဖျားခြင်း	
ပျော့ခွေသွားခြင်း	
ဖြူဖျော့သွားခြင်း	
ပြာနုမ်းသွားခြင်း	
တက်ခြင်း	
လက်တလောပျော့ခွေအကြောသေခြင်း	
သတိလစ်ခြင်း	
အပြုအမူပြောင်းလဲခြင်း	
အခြားပြင်းထန်လက္ခဏာများ	
ပြန်လည်ကောင်းမွန်ခြင်း ရှိ / မရှိ	ဆေးရုံတက်ခြင်းရှိ / မရှိ
သေဆုံးခြင်းရှိ / မရှိ	